

Vredniti po pošti:
 za celo leto naprej... K 60—
 za en mesec... K 4.50
 za šest mesecev... K 25—
 za ostalo inozemstvo... K 90—
V Ljubljani na dom:
 za celo leto naprej... K 40—
 za en mesec... K 4—
 za prvi prejem... K 2.50
Sobotna izdaja:
 za celo leto... K 10—
 za šest mesecev... K 12—
 za ostalo inozemstvo... K 15—

SLOVENEK

Inserati:
 Kvestolna pettivrsta (80 mm široka in 3 mm visoka ali sje prostor)
 za enkrat... K 50 v
 za dva in večkrat... K 40 v
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
 Kvestolna pettivrsta K 1
 izkaja vsak dan izvenomski nekeje in praznike, ob 2. uri pop.
 Redna letna priloga vsaki rok

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske št. 511, bosn.-herz. št. 7553. — Upravniškega telefona št. 50.

Slovenska Belgija.

V šum veselja, ki se danes organizirajo po vsej naši zemlji in dvigajo duh severnih Slovencev v veselje zmagovalstva, udarja stok in obup Primorske, ječeče pod težo italijanskega militarizma.

Goriška doživlja danes polno vsebino belgijskega teptanja, cel obseg telesnega in dušnega ponižanja, ki je bil delež žrtev nemške soldateske v Belgiji; deportacije, zapori, nasilstva vseh oblik in stopenj, vse težke kazni italijanskega vojnega kazenskega zakonika je goriškemu ljudstvu darilo za izvojevano svobodo. Na Goriškem obup, v ostali Jugoslaviji omamno veselje in prekipevalno navdušenje.

Oficirji, ki se niso nikdar ukvarjali v kadetnicah z vprašanji politične uprave in s problemi narodnega gospodarstva, odločajo danes o usodi Primorske. Primorski Italijani in med njimi celo najbolj prosluli sovražniki našega ljudstva so njihovi svetovalci in informatorji.

Dejanja nemškega militarizma v Belgiji so vsled smotrene propagande odmevala po celim svetu, pretresala vse za pravico in civilizacijo dovzetne duhove človeške družbe. Delo časnikarske in publicistične propagande je bilo tako silno in neodoljivo, da je prisililo celo razsodne Nemce k zavesti krivde.

Slovenska Belgija ne vzbuja niti v lastni domovini zadostne mere zanimanja in ne onega pravnega odpora, ki je edino merilo rodoljubja in spricevalo za etičen nivo razumnosti.

Vprašamo jugoslovansko javnost, smatra li ona slovenski del Goriške in Trsta še za del skupne domovine ali ju smatra za objekt kupčevanja, za kompenzacijski predmet, s katerim smejo poljubno razpolagati gotovi politiki, ki niso v to od nikogar bili pooblašteni?

Če nagiba morda del jugoslovanskega razumnosti k drugemu mnenju, mu prokurujemo sledeče: Jugoslovansko ljudstvo bo preje, kakor si ti gospodje mislijo in predstavljajo, vso tajno diplomacijo, vse skrite dogovore in skrivne pogodbe, kjer se brez njegove vednosti baranta za njegovo kožo, znalo radikalno izkoreniniti. In preden si Italijanski skrivni diplomatje mislijo, bodo tudi oni od italijanskega proletariata strmoglavljeni.

Proletariat pa ni tuje zemlje lačen in nima veselja tlačiti tuja ljudstva. Z njim si bo podala jugoslovansko ljudstvo bratsko roko. Do tega zgodovinskega dogodka bo prišlo neizogibno. To leži v razvoju demokratskega gibanja našega časa, to je upanje ljudskih množic.

Če prej ne, bodo vsaj v tem nujno se bližajočem trenutku šle vse tajne pogodbe v zrak in bo zmagala volja ljudstva povsod in tako tudi na Goriškem.

Zato je politika, ki se naslanja na dogovore in pogodbe s političnimi močmi, ne pa na samoodločbo narodov in na nekrikrajano demokracijo časa reakcionarna. Ta politika je na smrt obsojena, ker je zidana na predvojno prakso in na načela, ki jih je svetovna vojna pokopala. Italijanska buržoazija jih more še nekaj časa — morda par mesecev — vzdržati, a poginila bodo kljub temu.

Če je pa jugoslovanska inteligenca mnenja, da slovensko Primorje ni navaden kompenzacijski predmet, temveč da ima ta kraj najzvišnejše slovenske zavednosti, ta kraj najbolj živahni jugoslovanski borilcev pravico do življenja, potem mora naše razumnost slovensko Belgijo v svojem boju za jugoslovanstvo podpirati.

Aparat, ki je med vojno v inozemstvu znal tako izborni delovati na polju publicistike, mora stopiti v delo. Ves kulturni svet mora vedeti, kaj se godi na Goriškem. Zvedeti mora, da je Italija dedič avstrijskega sistema, ki tlačijo narode in ovira napredek človeške kulture.

Na nas je, da pritegnemo mišljenje veta na svojo pravično stran. Če to dočemo, izidemo iz svetovne vojne neobromljeni in nedeljeni. Drugače je Goriška gubljena.

F. B.

Dovolj!

To, kar se sedaj na Koroškem godi, je nečuvna narodna sramota in neprecenljiva narodna škoda. Ko nemstvo premagano leži na tleh, ima še vedno dovolj moči, da more besneti na Koroškem; sistem, zoper katerega je šel ves svet v boj, in ki so ga ogromne žrtve ter nepopisni napor civiliziranih narodov strli, ta sistem je sedaj šele v pravem cvetju — na Koroškem! Danes je koroški Slovenec bolj brezpraven kot je bil kdaj poprej. Če mu je pred vojsko gospodaril nemški birokrat, ga sedaj strahuje plačani nemški banditi; kdor je prej na Koroškem čutil slovenski, je bil v nevarnosti, da ga šikanirajo uradniki, danes se pa mora bati, da ga pobije član plačane nemške tolpe. Naši ljudje so prej živeli v strahu pred nemškim režimom, ki si je nadeval vsaj videz zakonitosti, danes pa trepetajo pred surovo silo, ki je po štiriletni borbi sramotno poginila, da vstane k novemu življenju — na Koroškem! In če nas v srce boli italijanska okupacija, nas ob spominu na Koroško obliva rdečica sramu: Italija je zasedla našo zemljo s stotisoči regularnih vojakov, koroška deželna vlada pa, to mrtvo dete v srce zabodenega nemštva, ima dovolj poguma, da izjavi: Vsa Koroška spada v ozemlje (Gebietschoheit) nemške Avstrije in na Koroškem ni državljanov kraljestva SHS.

Sedaj ni več trenutek, da bi take pretenzije zavračali samo s papirnatiimi notami, kakor to dela Narodna vlada v Ljubljani. Nemstvo je s svojo zgodovino dovolj dokazalo, da mu je pravo deveta skrb; kar mu more vbiti v glavo smisel za pravico, je samo puškinsko kopito. In po niem bo treba poseči! Operativni prizor je bilo doslej na Koroškem zadosti — sedaj naj se končajo! Slovenski narod in nova država bo morala govoriti z Nemci na Koroškem jasnejšo besedo, nego je to doslej znala naša pokrajinska vlada. Kar smo doslej zamudili, je dovolj in preveč!

Koroška pod nemškim jarmom.

Iz Koroške.

V prilogi Vam pošiljam pismo svojega prijatelja, da ga objavite, ker je jako značilno. Pomoč je zares nujno potrebna! Nemškotarski dijaki, ki so prišli na počitnice v slovenske kraje, pripovedujejo, da Nemci mrzlično delujejo na to, da v kratkem zopet zasedejo celo slovensko Koroško. Temu se moramo upreti z vsemi močmi in sicer takoj. Nikakor nismo zadovoljni s tem, da bi pijani nemški vojaki razsajali južno od Drave, kakor v celovski in beljaski okolici, kjer ropajo in plenijo Slovence kakor nekdanji Turki. Nad deset slovenskih duhovnikov je moralo bežati pred nemškimi boljševiki, katerim že celo cerkve niso več svete. Nemški časopisi povečini molčijo o vseh grozodejstvih zbežanih nemških vojaških druhalih, ki tako vzorno delajo in skrbijo za mir. Svetohlinški »Kärntner Tagblatt« molči, kakor zid. Ali bi ne bila njegova dolžnost, da bi kot »hrščanski« list obsojal takšen barbarizem? Nemci so pač vredni bratci Mažarov in Turkov. Se pač lepo glasijo besede, ki jih je izustil eden izmed vojakov, ki so plenili v St. Petru pri Grabštanju, ko je rekel nasproti nekemu enakemu prijatelju: »Sedaj dobro živimo, samo svinjsko pečenko jemo; šentpeterskemu farju smo poklali in zaplenili vse svinje.« Tako torej delajo red in mir sinovi nemškega »kulturvorka«! Omenjeni nemški vojak so namreč v nemščurki gostilni v St. Petru popivali in ko so se napili korajže, so rekli: »Sedaj gremo pa čez farja!« Č. g. župnik je bil o tem takoj obveščen po neki dobri osebi in zbežal. Nato so zares prišli pijani vojaki in mu poklali in odnesli vse svinje. Pripomniti je še treba, da je č. g. župnik Šenk zelo miroljuben človek, ki se ni vmešaval v politiko in narodnostne boje, in vendar so mu napravili »kulturonosce« tako svinjarijo. Govori se, da je ista usoda zadela tudi č. g. župnika St. Bayerja v Grabštanju. Ako bo šlo tako dalje, potem v celovski okolici

kmalu ne bo nobenega duhovnika več. Če je bil Korotan kdaj tužen, je gotovo sedaj. V zadnjem času so začeli Nemci in nemškotariji z nekim videžnim upanjem zopet bolj ponosno dvigati glave. Sovraštvo do Nemcev raste od dne do dne.

Pismo mojega prijatelja pa se glasi, dovolj obupno, tako-le:

Imamo tukaj žalostne razmere. Jugoslavija, oziroma ljubljanska vlada je nas pustila na cedilu. Komandirati pač znajo, toda za nas kaj storiti, za to so prepočasni. Smo popolnoma v rokah Nemcev! Ako bi kaj storili pred dvema ali tremi tedni, bi bilo vse lahko šlo in bilo vse rešeno in mi bi imeli mir.

Ukazali so nam: Organizirajte narodne straže, podučite ljudstvo. Mi smo storili, kar je le bilo mogoče, stražo smo imeli v okolici več kot 1000 mož. Orožja in streliva ni bilo dovolj. Prosili smo — pa ničesar nismo dobili. Prosili smo za vojake, pa so nam rekli: potrpite kakšnih 14 dni, — dosedaj nobenega nismo videli.

Nemci so nam te dni stražo razorožili, v Lipi so mi pri tem pobasali iz cerkvene blagajne 500 kron. — Ljudstvo je obupano in mi tudi. Jugoslaviji nihče več ne z a p a. Zvedeli so, da v Ljubljani vlada pri vseh uradih stari avstrijski birokratizem, in da je to resnica, kažejo dejstva. Nemci so tukaj zelo močni in zato brez krvoprelitja ne bo mogoče zasedati naših krajev. Zdej nas bodo tolažili: počakajte na mirovno konferenco! Lahko se reče: počakajte, koliko pa bomo mi morali ta čas pretrpeti?! In kdaj se bo sestala mirovna konferenca?! Mi pa tu še življenja nismo več varni, posebno duhovščina. Po mojem mnenju bi nekaj gospodov v Ljubljani zaslužilo....

Nemci zasedli St. Pavel.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča iz uradnega vira: 25. in 26. t. m. so se nemški kmetje v Labodski dolini pod vodstvom civilno oblečenih nemško-avstrijskih častnikov oboroževali in zbirali. Ko so bili zbrani in organizirani, so udarili na St. Pavel. Doznavši pa, da je v St. Pavlu srbska posadka, metla niso napadli. Ko se jih je 27. t. m. bilo z vseh strani zbralo dosti veliko število, so St. Pavel obkolili. Skoro je iz Volšberka po Labodski dolini na pomoč prišel večji nemški oddelek in za St. Pavel se je vnel boj, ki je trajal več ur. Nemcem se je posrečilo St. Pavel zavzeti in prodrati proti jugu v smeri na Labod (Lavamünd). Nemce so vodili civilno oblečeni častniki. 28. t. m. so Nemci napadli Spodnji Dravograd, tam pa so jih naše čete porazile in jih prisilile, umakniti se na sever proti Labodu. Očitno je, da so ljudstvo pobunili nemški agitatorji.

Nemci napadli srbsko vojsko.

Maribor, 28. decembra. Nemške razbojniške tolpe so v St. Pavlu tudi dejansko napadle srbsko vojsko. Srbskega poročnika Jurkovića in podporočnika Stosića so gnali napol na ga po trgu in ju odgnali v Celovec. Srbskim častnikom in vojakom so pokradli vse, kar so imeli pri sebi. Druhalci sta poveljevala nadporočnik Maierhofer iz Vršperka in poročnik Gönitzer iz Spod. Dravograda. Množica je divjala kakor zbežnola. Jugoslovansko posadko, srbski oddelek, so vjeli in odvedli v Celovec.

Napad na Spodnji Dravograd.

Maribor 28. decembra. Danes so nemške čete, prodirajoče iz Labodske doline, napadle Spodnji Dravograd. Naše čete so napadale porazile in jih prisilile na umik proti Labodu.

Nemci proti Jugoslovanom.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča dne 29. decembra ob 5. uri popoldne iz uradnega vira: Na Koroškem je danes mirno. V Celovcu se nadalje zbira nemško vojaštvo. Nedvomno pripravljajo Nemci pohod v Rožno dolino in napad na Velikovec.

Nemška nasilstva na Koroškem.

Iz Velikovec poročajo: Podivjano nemško vojaštvo ropa dan na dan po krajih, ki jih je zasedlo. Nobena slovenska koč ni varna. Dan na dan se množe pritožbe zaradi ropa, tatvin in drugih nasilstev. Dne 16. dec. 1918 je prišlo 6 oboroženih nemških vojakov od straže pri mostu čez Krko v Pišedorfu opoldne v slovenski Smihel, občina Važenberg. V župnišču so pretaknili vse prostore in ukradli približno 25 kg nasoljene svinjine in oškodovali s tem župnika Ignacija Maleja za 400 kron. Drugi dan so poslali Nemci potrdilo samo za 10 kg

ukradenega mesa. To potrdilo se glasi: »Quittung über 10 kg Schweinefleisch welches anlässlich der Hausdurchsuchung wegen frechen benehmen (!) der Pfarrköchin vom Pfarrhofe St. Michael requirirt (!) wurde. Pischeldorf, am 16. XII.« — Pobotnica za 10 kg svinjine, rekvirirane ob hišni preiskavi zaradi predzreznega vedenja župnikove kuharice v župnišču smihelskem. Podpisa nečitljiva. Nemci so torej utajili 15 kg mesa; plačali niso nič. Župnik Malej je pobegnil v Smihel pri Pilberku.

Goriško pismo.

26. decembra 1918.

V zadnjem pismu sem omenil, da so Italijani internirali mnogo goriških Slovencev, da so jih spravili v Kormin in od tam spet v Gorico, kjer so iz njih sestavili delavsko stotnijo. Med njimi je bilo mnogo inteligentov. V Gorici so bili zaprti dva dni v stanovanju stolnega prošta dr. Faiduttijs. Na vrata so nabili tablo: »Compagnia di lavoro«. Čakali smo torej vsak trenutek, da bomo videli naše inteligente z lopato v rokah na ulici. To se ni zgodilo. Dne 23. decembra so bili spet odvedeni iz Gorice v Kormin, kjer so jih dne 24. decembra končno izpustili na svobodo z nalogom, da se morajo vsakih 14 dni javiti pri vojaški oblasti v Gorici. Zaprti so torej bili 3 tedne.

Vsi naši ljudje pa se niso vrnili. Mnoge so še obdržali pod varstvom italijanskih bajonetov. Tako n. pr. držijo še pod ključem v Korminu dr. K. Podgornika, komisarja Berbuča, komisarja Sveteka, tajnika D. Fajgeljina, inženirja Podgornika, inženirja Ličarja, dež. uradnika Gorkiča, sodnika Koršiča, državnega pravdnika Zoreja in še nekaj drugih, vseh skupaj okoli 25 naših znanih veljakov. Kaj nameravajo z njimi, kdo ve? Protestiramo najodločnejše proti tako nesramno kršeni osebnosti svobodi naših slovenskih mestnih veljakov od strani italijanske vojaške oblasti. Obenem pozivamo našo Narodno vlado, da ukrene potrebne korake na pristojnih mestih, da se našim ljudem takoj vrne osebna svoboda.

Nekateri italijanski častniki so se baje izrazili, da dotični, ki so še pod ključem, se imajo za to zahvaliti goriškemu županu Bombigu in njegovi okolici. To bo najbrže res. Če je bil župan Jurij Bombič svoj čas interniran, nismo goriški Slovenci pri tem nič krivi. V internacijo ga je spravila bivša nemška avstrijska vlada. Ni lepo, da se Bombič sedaj maščuje za to dejanje nad nedolžnimi Slovenci. Bombiču se znae svoj čas Slovenci primerno zahvaliti za to njegovo dejanje.

Včeraj na Božič so nas iznenadili slovenski letaki, ki so prilepljeni na vogalih goriških ulic. Odkar se nahajajo Italijani v Gorici, še nismo čitali po vogalih slovenske besede. Danes pa kar cel letak v slovenščini. V tem letaku smo čitali, da bomo goriški Slovenci mirni in zadovoljni, ker so Italijani zasedli Gorico, da se nam bo pod Italijo dobro godilo, da dobimo še več slovenskih šol, kakor smo jih imeli pod Avstrijo. Nadalje pravijo, da tudi v verskem oziru se nam bo dobro godilo, ker je cela Italija katoliška. — Kdo je izdal ta letak, se ne ve, ken ni nikakega podpisa. Se nam zdi odveč, da bi naše ljudi svarili pred temi italijanskimi limanicami. Saj so naši ljudje tako narodno zavedni, da tudi če prelepijo celo deželo s takimi letaki, našega ljudstva ne prepričajo, da so Italijani naši prijatelji. Naše ljudstvo noče o Italijanih nič slišati in komaj čaka trenutka, da izginejo. Naša srca vroče bijejo za našo mater Jugoslavijo.

Italijanska nasilstva.

Nasilstvo Italijanov proti slovenskemu srbskemu vojakom.

G. Rado Lenart, bivši trgovec iz Gorice, ki je služil kot štabni narednik — dobrovoljec pri kraljevem srbskem 8. pešpolku kneza Aleksandra, je šel domov v Gorico obiskat svoje domače. Prišel domov je zvedel, da je njegova mati umrla.

Ker je imel dopustnico izstavljeno od svojega poveljnika v srbskem jeziku za v Gorico, se je iz Ljubljane radostno podal v Gorico, da tam obišče sorodnike in znance ter da uredi svoje trgovske zadeve.

V Logatcu mu je poveljnik dovolil, videdi njegovo dopustnico, brez nadaljnjega prehod čez demarkacijsko črto in mu rekel

da se pač lahko prosto giblje v po Italijanih zasadenem ozemlju, ker je član entente vojske in potemtakem prijatelj in zaveznik.

Vozil se je v Gorico v družbi g. podporočnika Prinčiča, učitelja iz Pevme, sed. dobrovoljca pri njegovem polku, gosp. Bruno Savnika, trg. uradnika, dr. Sketa, odveta in njegove soproge ter trgovca Alojzija Drufove (vsi iz Gorice). Na Nabrežini so morali čakati na zvezo proti Gorici. V družbi so šli v hotel André, kjer so jih domači z velikim veseljem sprejeli. Takoj na to je prišlo v hotel več laških oficirjev z vojaško patruljo in zahtevali od njih legitimacije. Toliko njemu in g. Prinčiču ter drugim v družbi niso hoteli pripoznati njih legitimacije in so jim zagrozili z aretacijo. On in g. podporočnik Prinčič sta protestirala, da so njih dokumenti pravi, da sta člana ententnih čet in šele laški kapitano, ki je prišel za njimi, ki je razumel francosčino, jim je dovolil, da so prenočili v hotelu in da so drugo jutro nadaljevali pot v Gorico.

Na kolodvoru v Gorici, ju je poveljnik opozoril na slovenske znake in jima rekel, da jih morata odstraniti, vendar jima je dovolil vstop v mesto. G. Prinčič je drugi dan odšel iz Gorice, g. Rado Lenart je pa še ostal tam, ker je moral urediti svoje trgovske zadeve. Dne 28. novembra t. l. se je s kolegom namenil v Ajdovščino, do svojih znancev. V Prvačino je ravno došel, ko so aretirali družino Pahorjevo in Orlovo in preiskavali njih hiše. Prišli so v Dornberg, mu je prišla nasproti laška patrulja, obstoječa iz 6 karabinierov in z enim kapitanom na čelu. Ustavili so ga, zahtevali legitimacijo, ter ga peljali k poveljniku (colonello). Capitanu je bil odvzel dokumente, razorožili so ga in tudi kolo so mu vzeli, dasiravno je protestiral proti takemu postopku, posebno, ko je kolo last njegovega prijatelja iz Gorice.

Dne 29. novembra so ga odpeljali z močno eskorto v Gradišče ob Soči. Tam so ga internirali skupno s tremi brati Vodopivec iz Dornberga in še 3 drugih. V Gradiški je vsak dan pri poveljniku protestiral in zahteval, da se ga izpusti na svobodo, ker ni ničesar zakrivil, temveč prišel je na dopust s pravnimi dokumenti. Vse to pa ni ničesar pomagalo, temveč si je s tem svoje stališče le poslabšal.

Po osmih dneh so ga odpeljali pod močno eskorto v družbi oficirjev in vojakov Čehov, Poljakov in Rusov v Trst na grad Svetega Justa.

Tu se mu je godilo skrajno slabo. V eno sobo so natlačili 160 oseb. Sobe so bile nizke s slabim vzhodom, umazana in ušiva. Za hrano so jim dajali za dve osebi po eno malo konzervo in mali hleb kruha za cel dan in drugega nič. Ko so to zvedeli njegovi sorodniki v Trstu, kako od gladi trpijo, so jim hoteli pomagati in so jim poslali večkrat v trdnjavo hrano, a žalibog, Italijani tega niso dovolili, so jih zavrnili.

Na gradu razsejajo različne bolezni, tako da vsak dan nosijo težko bolne in napol mrtve ljudi v druge prostore. Niti v bolnišnico jih ne pošljejo, da bi svet tega ne zvedel. Ker je videl, da po 13 dnevnem zaporu ni rešitve, pač pa, da mu grozi bolezen in smrt ali pa, da ga odvedejo v Italijo, je sklenil z nekim Ilia Blagojevičem iz Banjaluke, rodnom Srb, ki je služil 3 leta kot dobrovoljec v italijanski armadi in katerega so za plačilo poslali na grad Sv. Justa, da zbeži. To pa ni bilo lahko, ker so jih stražile tri straže, toda vendar se jima je posrečilo uiti dne 19. dec. t. l. ob 11. uri ponoči iz sobe skočiti z dveh, 10 metrov visokih zidov in priti tako na ulico. Srečno sta šla skozi mesto do sv. Ivana in čez Kras do Divače. Drugo noč sta pot nadaljevala po gozdu do št. Petra na Krasu in od tam čez Nemško vas preko gozda v Laze pri Cerknici, kjer sta stopila na našo svobodno zemljo. Med potoma sta našla samo na eno patruljo, katero se pa je posrečilo prevariti. Od tam sta šla peš čez Lož na Novo vas proti Velikim Laščam, odkoder sta prispela dne 23. decembra v Ljubljano.

Italijani uvedejo v naše ljudske šole italijanski jezik.

Iz vseh krajev iz slovenskega zasedenega ozemlja prihajajo poročila, da nameravajo Italijani, oziroma so že izvršili, atentat na naše slovensko šolstvo. V ljudskih šolah so že razobesili slike italijanskega kralja. Raz šolska poslopja dstranjujejo slovenske napise ter jih nadomestujejo z laškimi. To se je zgodilo tudi že na Uncu in Rakeku. Iz Italije so poklicali italijanske učitelje ter šolske nadzornike ter so že deloma pričeli z italijanskim poukom. V nekaterih krajih — tako celo v Planini pri Rakeku — odprejo italijansko ljudsko šolo že v mesecu januarju.

Tako se že pripravlja italijanski imperializem, da nam potuji najzavednejši del naše domovine. Besede o italijanski pravičnosti in svobodoljubnosti so le puhle fraze.

Nemški knez Windischgrätz in Italijani.

Med tem, ko sekajo Italijani les brezobzirno v gozdovih malih notranjskih posestnikov, da celo sadno drevje, uživa nemški knez Windischgrätz posebno protekcijo. Italijani so zastražili vse vhode v gozdove nemškega mogotca ter zabranjujejo vsako sekanje lesa v njegovih gozdovih. Jasnó je, da obstoji med nemškim knezom in med Italijani posebna tajna zveza. Zakaj?

Slovenski inteligenti zaprti v Korminu.

Trst, 26. (Lj. k. u.) (Zakasnelo.) Kakor je že deloma znano iz goriških poročil, so ondani Italijani zbrali okolo 150 goriških slovenskih inteligentov — med njimi tudi dr. Podgornik — in jih odpeljali v Kormin. Prej so jim obetali, da jih bodo imeli za goste (ospiti), naposled pa so jim izjavili, da jih smatrajo za ujetnike. Po poslednjih informacijah iz Gorice so Italijani te ujetnike zaprti v barakah v Korminu, kjer stradajo in prezebajo. Ker je tako ravnanje proti vsakemu mednarodnemu in človeškemu pravu, je nujno potrebno, da se kompetentni činitelji zanimajo za usodo teh trpinov.

Italijani v Trstu.

Trst, 26. decembra. (Lj. k. u.) (Zakasnelo.) V novem velikem poslopju C. M. ljudskih šol pri Sv. Jakobu bo čez nekaj dni nastanjen italijanska vojaška bolnica, ki je bila doslej v ženskem italijanskem liceju v Via Ruggero Manna, ker bo ta šola, druga te vrste v Trstu, zopet odprta. Vojaška bolnica ostane potem v slovenski C. M. ljudski šoli do sklepa miru. S to uredbo so italijanske gospodarske dokumentirale svoje stališče zoper slovensko zahtevo, naj bi se zopet otvorile slovenske šole. V poslopju slovenske C. M. šole so doslej otroci dobivali ves čas navzlic temu, da je bil pouk na šoli ustavljen, šolsko

refekcijo. Ker bo z nastanitvijo bolnice v tem poslopju onemogočena dosedanja šolska refekcija, hočejo merodajni italijanski činitelji razdeliti slovensko šolsko mladino za refekcijo na druge italijanske šole v tem okraju in tako pritiskati na starše, da bi vpisali svojo dečo v italijanske šole.

Položaj med Italijo in Jugoslavijo nevaren.

Trst, 25. (Lj. k. u.) (Zakasnelo.) Glasom poročil italijanskih listov iz Londona objavlja »Manchester Guardian« daljši članek dobro znanega pisatelja Sir Arthura Evensa, ki izjavlja, da je položaj med Italijo in Jugoslavijo postal nevaren in zahteva neposredno pozornost mirovne konference, ako se hoče preprečiti, da izbruhne oborožen konflikt od koroških hribov po vsej jadranski obali do grških mej. Pisatelj pripisuje ta položaj okolnosti, da Italija ni spoštovala duha in besedi la rimskega pakta, kakor je bil sklenjen na rimskem kongresu na povabilo italijanskega ministrskega predsednika. Evans tolmači v podrobnostih vrsto dogodkov med Italijani in Jugoslavi na zasedenih ozemljih in celo onkraj mej, določenih v premirju, ter naglašja, da so Italijani ravnali vedno krivično in izživajoče. Ta članek je v italijanskem časopisu zbudil veliko ogorčenost in mnogo napadov zoper pisatelja.

Italijani se porejo.

Trst, 26. dec. (Lj. k. u. Zakasnelo.) Italijanski listi objavljajo ta-le oficijelne komunikacije: »Ljubljanski listi, ki nadaljujejo napade zoper nas, so trdili mimo drugega, da Italija ne pošilja nobenega živeža za prebivalstvo zasedenega ozemlja, nego da je celo rakvirirala premog v Trstu ter ga pošiljala v Italijo. Za odgovor naj zadoščajto ti le podatki: Od 4. novembra do 4. decembra so odposlali iz Benetk v Trst za potrebe armade, mornarice in civilnega prebivalstva: 54.290 kvintalov moka, 252 q testenine, 7061 q zmrzlega in konzerviranega mesa, 1590 q kruha, 583 q kondenziranega mleka, 980 q sladkorja, 572 q kave, 1150 q sočiva, 118 q soli, 552 q olja, 1995 q slanice, 1528 q začimb, 13.682 q riža, 2545 q sira in 170 q jaje, razen tega 4 vagona zdravil in 786 hl vina. Poročila tržaške gubernijske oblasti dokazujejo, da so do 4. decembra razdelili med civilno prebivalstvo ta-le živila: 2250 q moka, 2450 q žita, 2000 q zmrzlega in konzerviranega mesa, 500 q kondenziranega mleka, 950 q sladkorja, 500 q olja, 165 q slanice, 150 q začimb, 1350 q riža in 250 q sira. Kuriva so odposlali v Trst 40.000 ton za nevojaško uporabo.« — (V pojasnilo bodi dodano, da je v Trstu in bližnji okolici nad 40.000 mož stalne posadke brez zaporednih vojaških transportov, ki prehajajo preko Trsta v razne kraje, in da šteje sedaj prebivalstvo Trsta in okolice dosti nad 200.000 duš. Dočim je dobivalo prebivalstvo prej tri četrt kilograma sladkorja po 1 K 60 vin, na mesec in osebo, je ta mesec dobil vsakdo komaj 40 dkg sladkorja po 8 K 40 vin.

Banfield — goljuf.

Lugano, 28. decembra. Italijanski listi poročajo iz Trsta: Bivšega avstrijskega ogrskega letalnega nadporočnika Banfielda so zaprli in ga obdolžili goljufije. Nekdanja avstrijska ogrska povodna letala, ki so italijanski plen, je izdajal za svojo zasebno lastnino in jih prodajal.

Gospodarsko-politični pomen Trsta.

Trst je največje pomorsko mesto ob Adriji in tudi najvažnejše, ker ima krasno pristanišče ter leži na severni točki Jadrana, kjer se stikata Balkan in Apeninski polotok in kjer se bliža srednja Evropa na Predilu Sredozemskemu morju. Njegova, od Avstrije sijajno izdelana luka, je opremljena z najmodernejšimi ladjedelnkami, skladišči, plavži. V Trstu se nahajajo najvažnejše parobrodne družbe bivše dunavske monarhije: Avstro-Amerikana, Lloyd itd. Najvažnejše železniške proge od severa na Sredozemsko morje peljejo v Trst, proga Berlin-Trst, Dunaj-Trst, Monakovo-Trst. Vse te vodijo preko Goriške, kodre gre najkrajša pot, in radi tega tudi najcenejša.

Zato je postal tudi Trst največje in najvažnejše pristanišče v Adriji, med tem, ko so Benetke popolnoma propadle.

Trst živi od pomorske trgovine in sicer od velikomorskega prometa z Afriko, Ameriko, Indijo in zlasti Anglijo.

Promet tržaške luke je razviden iz podatkov statistike leta 1913. Tega leta je bilo uvoza 2.314.000 ton, izvoza 1.135.700 ton, skupno 3.449.700 ton. Prevladoval je tedaj uvoz, na katerega odpade predvsem uvoz premoga v Anglijo, rud, žita, bombaža in južnega sadja. Izvozal se je predvsem žes, sladkor in rude. Uvažale so se surovine, izvažali pa industrijski produkti.

Slovenija je bila na tem prometu deležna s približno 727.000 tonami uvoza, 350.000 tonami izvoza, skupno 1.077.000 tonami, na vsem prometu je bila tedaj deležna s 33%.

Ker je Trst vsemu svojemu severnemu zaledju najbližja in radi tega najcenejša luka, mora še nadalje vanj ves promet iz teh krajev in pri vsem ev. politične in gospodarske boju Trst ne bo izgubil več kakor k večjemu eno četrtino vsega prometa, ker so ostale tri četrtine izključno navezane nanj po naravnih gospodarskih zakonih. Tudi konkurenca Reke mu mnogo ne bo škodovala, er Rei manjkajo pogoji, zlasti železniške zveze, naprave v pristanišču in podjetja. Reka ostane navezana vedno bolj na vzhod, kakor na sever in ostane tudi v bodoče več ali manj drugovrstna luka.

Iz tega sledi, da politične spremembe ne bodo imele neposrednega vpliva na Trst in njegov promet, ker bo njegova geografska lega vedno pritegnila ves promet nanj, kar je izrednega in odločujočega gospodarskega pomena za celo Slovenijo in Jugoslavijo.

V Trstu je sicer prevladoval doslej nemški kapital, kateri je bil protežiran od Avstrije. Lloyd, Avstro-Amerikana so stale popolnoma pod vplivom nemškega orientirane monarhije, s katere pomočjo so se razvile v Trstu velike nemške banke in velika nemška industrija. Italijanski kapital in italijanska trgovina sta bila potisnjena močno v ozadje. Slovenci so bili manjši trgovci in podjetniki, v zadnjem času pa je začelo od strani Slovencev intenzivno gospodarsko delovanje. Vedno bolj je dobivala vpliv slovenska podjetnost. V Trstu so se naselili ozir. ustanovili močni denarni zavodi, Jadranska banka s 30 milijoni kapitala, Tržaška hranilnica in posojilnica, Trgovsko obrtna zadruga, velike vrčke na pr. špeditorska tvrdka Balkan itd. Narodni dom je postal središče gospodarskega in kulturnega

življenja tržaških Slovanov. To gibanje so krepko podpirale češke banke, zlasti Živnostenska in češka podjetja. Razvijati se je začela naša velika industrija v Trstu in zlasti v Goriški, in med tem se je krepil slovenski življ s pomočjo šolstva in s pomočjo svojega nad vse uspešnega političnega gibanja.

Trst odpira Jugoslovanom pot na svetovni trg za ves import, on absorbira ves preostanek naših narodnih sil in z njim pridemo v dotike s svetovnim gospodarstvom in držimo močno v svojih rokah vso trgovino srednje in severovzhodne Evrope.

Italijani poznajo dobro važnost Trsta za nas in za srednjo Evropo, vsled česar ga hočejo na vsak način dobiti v svojo moč. Na ta način upajo, v slučaju nadaljnega nasprotstva z nemško Avstrijo pritegniti ves promet v Benetke in Genovo ter Trst gospodarsko uničiti (minister Luzatto je to v Benetkah leta 1917. na nekem shodu izrecno priznal v besedah: Mi moramo ves promet pritegniti v naša mesta in nam je vseeno, če bo rastla na glavnem trgu v Trstu trava). V slučaju zveze z Nemci in Madžari pa upajo dobiti s Trstom in preko Goriške ves promet v svoje roke in ubiti promet Reke in Dalmacije in s tem našo pomorsko trgovino.

Brez Trsta bo Jugoslavija odrezana od svetovnega prometa, ker Italija ustvari z njim in Valono iz Jadrana zaprto jezero, kjer bo neomejeno vladala, tako da bo samostojna Jugoslavija ostala večno gospodarsko odvisna od Italije. S. F.

Jugoslavija.

Regent Aleksander ne odstopi Trsta.

Belgrad, 29. decembra. Princ regent Aleksander je izjavil deputaciji tržaških Slovencev, da ne bo dopustil, da bi Slovenci izgubili le ped svoje zemlje.

Katoliški škof v Subotici.

Subotički »Nevem« poroča, da se srbska vlada pogaja z Vatikanom o položaju rimokatoliške cerkve v jugoslovanski kraljevini. V Subotici ustanove škofijo za katoliške Hrvate-Bunjevce.

Za prehrano.

Naš zunanji minister dr. Ante Trumbić — še pred ujedinenjem s Srbijo — je poslal Združenim državam memorandum, v katerem prosi za pomoč v prehrani. Potrebe posameznih pokrajin je označil, in sicer na teden, sledeče:

Kranjska, Stajerska in Koroška rabijo na teden: 1500 ton moka, 200 ton zmrznjenega mesa, 140 ton masti, 140 ton sladkorja, 12 ton kave in čaja, 60 ton riža, graha itd. in 300 ton krompirja. Prometne črte: Trst in Reka s svojimi železnicami. Središče: Ljubljana.

Istra, Trst in Goriška rabijo na teden: 1200 ton moka, 120 ton zmrznjenega mesa, 80 ton masti in olja, 100 ton sladkorja, 6 ton kave in čaja 40 ton riža in graha in 2000 ton krompirja. Prometne črte: Reka za vzhodni del Istre, Pulj in Rovinj za ostali del Istre, Trst za Goriško. V tem memorandumu navaja dr. Trumbić tudi še druge jugoslovanske pokrajine, koliko rabijo uvoza, da se bo moglo prebivalstvo preživeti. Jugoslovanske dežele rabijo na teden: 11.100 ton moka, 1180 ton zmrznjenega mesa, 880 ton masti, 900 ton sladkorja, 77 ton kave in čaja, 400 ton riža, graha itd. in 20.000 ton krompirja.

Italijani v Benkovcu.

Split, 28. (Lj. k. u.) Iz Benkovca poročajo: Semkaj sta dospela dva bataljona italijanske vojske. Iz Zadra je prišlo povelje, prekiniti brzojavno zvezo z Benkovcem.

Baltassi v Kotorju.

Split, 28. (Lj. k. u.) V Kotor je došel italijanski časnika Baltassi, ki je svojčas agitiral proti jugoslovanskim državi in za to, da se kotorski zaliv ne priključi Crngori. Tamošnji Narodni svet je storil vse potrebno, da se Baltassi izžene in odvede v Italijo.

Vojna škoda v Dalmaciji.

Split, 28. (Lj. k. u.) Narodna vlada v Dalmaciji je ustanovila poseben odsek, ki bo imel nalogo, zbrati vse podatke o vojni škodi v deželi. Izdal bo proglas na narod, da priklasi vso škodo.

Francozi na Čresu.

Čres, 28. (Lj. k. u.) Pred nekoliko dnevi je prispela v luko francoska torpedovka. Poveljnik je posetil frančiškane in jim obljubil, da smejo svobodno razobešati jugoslovanske zastave. Ko je ladja zopet odplula, so Italijani sneli jugoslovanske zastave in vse one, ki so posetili francosko ladjo, odvedli v Pulj.

Položaj na Čresu.

Čres, 28. (Lj. k. u.) Z današnjim dnem se razpuste vsi krajevni odbori narodnega veča in vse narodne straže. Predsedstvo Narodnega veča je tem povodom vsem krajevnim odborom izreklo svoje priznanje in svojo zahvalo.

Srbi in Rumuni.

Belgrad, 28. (Lj. k. u.) Srbske in rumunske čete še niso prišle v stik. Ukrenilo se je vse potrebno, da zasedejo Francozi deset kilometrov širok pas ob železnici Temešvar-Vršac.

Zagrebski izgredi pred sodiščem.

Zagreb, 28. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Včeraj se je tukaj pričela glavna obravnava proti vojakom, ki so se udeležili 15. decembra t. l. upornih izgredov. Obtožence, enega nadporočnika in 23 vojakov dolže, da so razorožili narodno brambo in da so se uprli čelam, poslanim po državnih oblastih.

Italijani za dinastijo Njegušev.

Zagreb, 28. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Iz Kotora javljajo: Italijani agitirajo z mnogimi denarnimi stroški proti jugoslovanski državi in za priklonitev Kotora Crni Gori pod dinastijo Njegušev.

Jugoslavi zasedajo Ogrsko.

Jugoslovanske čete zasedle Medmurje.

Zagreb, 29. decembra. O operacijah vojske SHS v Medmurju se uradno poroča: Vzrok, da so naše čete vkorakale v Medmurje, je splošno znan. Mažarska nasilja na domačem prebivalstvu, plenjenja in boljševizem, posebno pa nevarnost, da ne bi naših ljudi pričeli na sveti večer klati. Zaradi tega je zbežalo veliko število domačega prebivalstva na Hrvatsko, a dnevno so prihajale prošnje za intervencijo naše vojske. Naše čete so pričele z operacijami dan pred Božičem ob 6. zjutraj. S hrvatske strani so prodrele glavne čete v

dveh velikih kolonah: kolona podpolkovnika Perka iz Varaždina in Čakovca in kolona majorja Pogledića preko Preloga proti Kotorbi. Glavna kolona Perko je šla preko varaždinskega mosta s pehoto, konjenico, topništvom in avtomobili. Major Georgijević je iznenadil z nekoliko konjeniki mažarske oblasti, ki so vse prestrašene izjavile, da se udado. Prehod kolone Pogledić v noči v čolnih preko Drave se smatra za težko ali usnešno vojaško operacijo. Vhod v Čakovac je bil nad vse slavnosten. Ljudstvo, na čelu mu duhovščina, je vojsko burno pozdravljalo. Istočasno je naša konjenica pod izvrstnim vodstvom stotnika Caniča in nadporočnika Markovića prodrla do Puriša in zasedla vse mostove. Oddelek Zagorcev pod poveljstvom stotnika Serića je iz lastne iniciative zasedel mostove od Kotorbe proti Kanji.

Od slovenske strani so vkorakale tri kolone. Kolona stotnika Jurišiča z zagrebškimi prostovolci in večji oddelek Slovencev, ki so prednjačili s svojo vzorno disciplino, nadalje kolona mornarjev in kolona slavonških Hrvatov. Prva kolona je operirala proti Murakemu Središču, drugi proti Strigovi in tretja proti Čakovcu.

Operacije je vodil podpolkovnik Kvaternik, šef operativnega oddelka, in štabni major Broz. Upravo dežele je prevzel podpolkovnik Perko, da se poveljnika Čakovca je imenovan major Špoljar. V deželi vlada popoln red in mir.

Prodiranje Srbov.

Budimpešta, 28. decembra. (Lj. k. u.) Glasom Dun. kor. urada poroča: ministarstvo za notranje stvari: Srbi prodirajo od Dolenje Lendave proti Murski Soboti.

Zasedanje Banata.

Belgrad, 29. decembra. Srbske in rumunske čete še niso prišle v dotiko v Banatu, kjer je prebivalstvo mešano. Storili so se potrebni koraki, da se francoske čete razvrste ob dohodni črti 10 km vzhodno od železniške proge Temešvar-Vršac.

Jugoslavi zasedajo Veliko Kanizo.

Velika Kaniza, 29. decembra. Tu pričakujejo, da mesto v najkrajšem času zasedejo jugoslovanske čete. Mažarska posadka se je že umaknila iz mesta.

Iz Kočevja.

Odpasti hočejo od katoliške Cerkve. Kdo? Nekaj mlajših, zagriženih Kočevcev iz mesta. To navsezadnje za slovensko javnost nič ne pomeni, ker je prav malo zanimiva, toda zanimivo je, zakaj? Dotični ljudje vedo, da bo prej ali slej vpeljana slovenska služba božja, t. j. nedeljska sv. maša s slovensko pridigo ter slovenskim petjem. O tem ni dvomiti in ne dvomijo niti oni, dasi groze n. pr., da bodo rajl razstrelili cerkev ali rajl razdrli orgle, kakor da bi dopustili kaj takega v mestni župni cerkvi. Toliko človekoljubni in olikani niso, da bi Slovincem dali in pustili to pravico, ki jim gre po naravnem zakonu, zdravi pameti ter po dobroti in plemenitosti srca, ako je kdo tistih še ima, toliko močni pa tudi niso, da bi mogli slovensko pridigo in petje ubraniti. Ali hoče morda ona klika res uprizoriti kak poboj Slovencev? Ali kak škandal v cerkvi? Ne, toliko, če tudi žalostnega, poguma jim ne prisodimo, pa bi tudi ne bilo zdravo zanje, bogme da ne. Da pa le pokažejo svoje globoko ogorčenje nad tem, da se na tak način narodnost in politika vriva v vero, tako pravijo, hočejo te farizejske duše odpasti k protestantizmu. Farizejske jih imenujem, ker so vsi tisti, ki nameravajo ta korak, v srcu že itak odpadli katoličani, ki svojo župno cerkev komaj poznajo od znotraj, dasi jo sedaj branijo tako ognjevit »pred onečastjenjem«. Ti ljudje se potezajo za vero! No, potem bo stala pač na slabi podlagi in bo v jako pliskavem varstvu! Sicer pa, kaj nas to briga? Naj to opraviho s svojo vestjo in svojim Bogom, če slečejo vero tako urno in z veseljem kakor vojaško uniformo. Cerkev jih ne bo pogrešala, protestantstvo pa nič pridobilo. Prihajemo samo zato, da izve svet, kakšno strupeno in globoko sovražstvo do Slovencev navdaja te vrste ljudi. In iz tega oziroma tudi svoj čas priobčili imena teh »svetih« kristjanov priobčili zato, da bodo Slovenci še hodili kupovat v trgovine ter podpirati obrtnike, katerih sinovi bodo odpadli od Cerkve. Če namreč dotični očetje nimajo toliko moči, da bi ugnali to srbost svojih sinov, pa naj čutijo tudi oni, da se ne damo sramotiti nikomur in nikakor ne.

Iz Češke.

Masaryk.

Praga, Prva postava, katero je podpisal predsednik Masaryk, je osemurni delavnik.

Čehoslovaška vojska.

Praga, 28. dec. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Pri mestnih uradih v Liberu so uvedli češčino kot poslovalni jezik.

Cvikov, 28. decembra. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Mesto so zasedle čehoslovaške čete.

Čehoslovaki v Prešovu.

Praga, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Mesto Prešov (Eperjes) so zasedli Čehoslovaki. Zasedbo Košic pričakujejo v nekaterih dneh.

Francozi v Bohuminu.

Moravska Ostrava, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Bohumín so zasedle francoske čete.

Moravske Orlice, 28. decembra. (Lj. k. u.) »Moravsko-češki« dnevnik« naznanja zasedbo Karvina in Bohumina po francoskih četah v prihodnjih dneh.

Čehoslovaki v Spišu.

Praga, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Iz Ziline poročajo: V Spišu so ustanovili čehoslovaški narodni svet, ki je zahteval priklonitev tega komiteta Čehoslovaški državi. Mažari so odvedli pehotni polk štev. 67, ki obstoji iz samih Slovkov v Nagy-Kallo. Dr. Pavel Fabri je bil v Sarosu imenovan za čehoslovaškega velikega župana. Čehoslovaki so zasedli mesto, Požun bodo Čehoslovakom predali z vsemi zalogami.

Okupacija Požuna.

Praga, 28. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča iz Zlina, da se je sklenil med ogrskim vladnim komisarjem Jankovichem v Požunu in požunskim čehoslovaškim nadžupanom Zachom dogovor o zasedenju Požuna po čehoslovaških četah. Prebivalstvu se boče okupacija javno razglasila s pozivom, naj se mirno. Požunski Nemci se pozivljajo, naj se Čehom ne upirajo. Nemški protestanti in židi

v Požunu so obljubili svojo pomoč, kakor poroča dr. Soukup.

Praga, 28. (Lj. k. u.) »Narodni Listy« poročajo, da bodo zasedle češkoslovaške čete Požun 4. januarja.

Čehoslovaki in Italijani.

Praga, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Tukaj so bila pogajanja med ministrom za prehrano Vrbenškim in zastopniki različnih ministrstev po eni strani in italijanskim zastopnikom Vesinijem po drugi strani glede uvoza živeža, zlasti riža na Češko. Vasini je obljubil pošiljatev v kratkem.

Konferenca češkoslovaškega tiska.

Praga, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Konferenca češkoslovaških časnikov, založnikov in tiskarjev bo dne 1. januarja.

Čehoslovaki in Mažari.

Budimpešta, 29. (K. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Ogrska vlada je ukazala, proti Čehoslovakom v Komornu nastopiti z orožjem.

Budimpešta, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Ogrski listi poročajo o velikem razburjenju med prebivalstvom, ki se baje noče prikloniti češkoslovaški republiki. Ako je Masaryk rekel, da dežela ne bo razdeljena, je govoril izvestno na podlagi gotovih dogovorov, o čemer nihče ne dvomi.

Poljaki in Čehoslovaki.

Praga, 28. (Lj. k. u.) Čehoslovaški korespondent poroča, da je predsednik Masaryk včeraj obiskal slavnostno predstavo mestnega gledališča v Kraljevskih Vinogradih ter da je v svoji leži sprejel poljskega socialističnega voditelja Daszynskega.

Kongres češkoslovaške socialne demokracije.

Praga, 28. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Včeraj se je otvoril kongres češkoslovaške socialne demokracije. Navzoča sta bila ministri dr. Soukup in dr. Winter kakor tudi 20 delegatov s Slovaškega. Kongres se udeležujejo za Poljake Daszynski, za Slovence A. Kristan, za Italijane Pittoni, za Ukrajince Bezpalkov iz Kijeva in dr. Knim kot zastopnik židovske socialne demokracije. Poslanec Nemec je poudarjal, da mora delavski proletarijat doseči svoje cilje brez nasilstva z delom in močno organizacijo. Slovaški socialisti so proklamirali združeno slovaško socialistično organizacijo s češko. Minister dr. Soukup je sporočil pozdrave ministra za zunanje stvari dr. Beneša in češkoslovaških socialnih demokratov na francoskem, angleškem, v Ameriki, Nizozemski in Švici, ki so kljub temu, da so antimiristi, vstopili v češkoslovaško legijo. Dr. Šmeral in poslanec Pik sta poročala o taktiki češkoslovaške socialne demokracije tekom vojne. Poslanec Pik je izjavil med splošnim odobravanjem, da nima nikdo najmanjšega povišanja dvomiti o neoskrbnjenosti osebni časti dr. Šmerala, pri čemur sta si biva nasprotnika segla v roke. Med udeležniki kongresa je bila tudi predsednikova hči Alice Masaryk.

Praga, 29. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Kongres socialnih demokratov je končal debato o političnem delovanju za časa vojne. Sprejel je resolucijo, ki odobrava to delovanje. Soglasno je kongres zahteval, naj poslanec Šmeral, ki so ga napadali zaradi avstrofilskih mišljenj, ki pa je bilo vsled takratnih razmer opravičeno, zopet prevzame svoje funkcije v stranki in v narodni skupščini. Predsednik Nemec je izjavil, da so spori v stranki končani.

Pred mirovnim kongresom.

Začetek predkonferenc 6. januarja.

London, 28. decembra. Načrt o mirovni konferenci, ki se prične 6. januarja, se je spreminjal. Pogajanja se bodo vršila samo med Anglijo, Francijo, Italijo in Združenimi državami. Pozneje bodo pozvani na konferenco tudi drugi zavezniški glede vprašanj, ki se njih tičejo. V vprašanju glede ureditve razmer na vzhodu, bo odločala konferenca, katere se udeležijo Srbija, Grška in Rumunija, dočim bo pri avstrijskih ogrskih zadevah Grčija izključena. Imenovane štiri velevalsti bodo najprej razpravljale o splošnih razmerah v Evropi. Zelo navkreš so pa na nazaru o položaju nevtralcov odkar je obiskal Pariz grof Romanones.

Načrt mirovne konference.

London, 27. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: »Morning Post« piše: V načrtu za mirovno konferenco, ki bo bržkone pričela dne 6. januarja, so vsprejdeni prejšnji dogovori. Zavezniki se bodo samo 4 velevalsti: Anglija, Francija, Zedinjene države in Italija. Potem bodo povabili druge zavezniške k obravnavanju, ki se tičejo njih posebej. O rešitvi vprašanj bližnjega vzhoda se bo udeležila Grška, Srbija in Rumunija. Pri avstrijskih-ogrskih zadevah se Grška ne bo udeleževala obravnav. Izvrva se bo razpravljalo o splošnem položaju Evrope. Mnogo domnevanih je glede pozicije nevtralcov, zlasti odkar je bil Romanones v Parizu. Kakor se govori v nekaterih krogi, bodo zavezniški pri začasnih razmotiranih imeli priložnost, seznaniti se z naziranjem zlasti onih nevtralcov, ki so bili ententi prijazni.

Neopravičenost italijanskih zahtev.

Ženeva, 28. decembra. V »Gazette de Lausanne« pobija Ed. Chavannes italijanske zahteve na Jadranu, v Mali Aziji in na Tirolskem. On pravi, da je čutil preje nasproti Italiji velike simpatije; ali gre se za principielno vračanje. Čeprav je vojska končana, vendar pa še ni končana drama. Urediti se mora še temno vprašanje miru. Vse je odvisno od temeljnega principa, ki bo nadvladal pri pogajanjih o ureditvi nove Evrope. Že sedaj se opazuje dve pojmovni eno, ki se more imenovati Wilsonovo in drugo imperialistično poimovanje. Obstoji še tretje poimovanje o rešitvi konflikta, namreč da se razdeli plen. Po tem poimovanju bi smele dežele, ki so sklenile pakt, svojevoljno razdeliti, ne da bi koga vprašale, kar so pridobile. Vojska naj bi se smatrala za trgovsko operacijo in pri likvidaciji naj nimajo pravice narodov in njihove želje nobenih pravic. To poimovanje so zavezniški takoj odbili. O tem poimovanju ni nobenega sledu v nobeni izjavi o vojnih ciljih, niti v govorih državnikov, posebno pa ne v »izjavah« Wilsona. Ententa je vedno trdila, da se hodi za pravičnost in za pravice narodov, ki naj ne bi vedno odločevali o svoji bodočnosti. Od kod torej izvira, da se gotovo italijanski neukletisti še danes bradejo za razdelitev plena, ki za njih obetajo v ozemlju bivše Avstrije-Ogrske in Turčije? Ravno isti ljudje

zahtevajo za Italijo vse luke na dalmatinskem obrežju z izgovorom, da je večina prebivalstva italijanska. Ta trditve je med tem neresnične. Ako italijansko prebivalstvo morebiti tudi tvori elito tega prebivalstva, zaradi tega še od daleč ni to kaka večina. Zahteve italijanskih imperijalistov grede že veliko bolj daleč. Ti zahtevajo za sebe grške otoke in del Male Azije, a princip, ki se ga pri tem drže, je kot vedno razdelitev plena. Tolažilno pa je, da je Wilsonovo poimovanje zelo daleč od mišljenja, da se gre pri likvidaciji vojske za razdelitev plena. Združene države so stopile v vojsko z jasno izjavo, da za sebe ne žele nobenih prednosti v tej vojski, niti teritorialne niti druge vrste. Kaj drugega zahteva najhuje oplenjena Srbija, kakor da se združi s soplemeniki nekdanje Avstrije-Ogrske? Ali zahteva Belgija kaj drugega kakor da se ruševine pozidajo in nek zelo neznaten popravek meje? Grška zahteva osvoboditev svojih soplemenikov izpod srmatnega turškega jarma. Sedaj se mora svet odločiti ali za Wilsonov mir ali za imperializem. Mirovni kongres se ne sme postaviti na tak temelj, kakršen je bil na dunajskem kongresu.

Wilson na Angleškem.

London, 27. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Predsednika Wilsona sta sprejela v Dovru knez Connaughtski in ameriški veleposlanik.

London, 27. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Na kolodvoru je pozdravil kralj Jurij predsednika Wilsona. Nato se je odpravil Wilson s kraljem in s knezom Connaughtskim v buckinghamsko palačo. Pozneje se je pokazal Wilson na balkonu in zahvalil narod za sprejem.

London, 27. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Predsednik Wilson se je danes v buckinghamski palači dve uri razgovarjal z Lloyd Georgom in Falfourjem.

London, 28. (Lj. k. u.) Po dunajskem kor. uradu poroča: Reuterjev urad: Predsednik Wilson je v ameriškem poslanstvu sprejel odposlanstvo zveze narodov.

Razna poročila.

Volitve v Angliji.

London, 28. (Lj. k. u.) Reuterjev urad poroča: Ob štirih popoldne je bilo stanje volitvenih izidov sledeče: koalicijski unionisti 290, liberalci 100, delavci 6; nasprotniki koalicijske pristajali Asquithovi 22, neodvisni unionisti 29, drugi 4, delavska stranka 52, nacionalisti 4, sinfeiner 34. Kakor vse kaže, bo koalicijska sila zmagala. Vsi ministri so zopet izvoljeni.

Italijani snubijo Nemce.

Dunaj, 29. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: V vojni državni urad je prišla danes dopolnena italijanska vojaška komisija, obstoječa iz generala Segreja, ordonančnega častnika nadporočnika grofa Guizzardinija, tajnika majorja Masseja, polkovnika brigadirja Albertija, artiljerijskega polkovnika Campana, fregatnega kapetana Slogneja in generalštabnega podpolkovnika Vecchiarellija. Namesto državnega tajnika jih je sprejel državni podtajnik Weiss. Pri sprejemu so izrazili trdno nado, da bodo pri obravnavanih doseglj popolen sporazum. General Segre je izrazil nado, da bodo odnosi med italijanskim in nemško-avstrijskim narodom na podlagi starih kulturnih stikov trajno dobri.

Za samostojno Tirolsko

je uvedlo vodstvo katoliške kmečke zveze živahno agitacijo. Glasilo zveze »Tiroler Bauernzeitung« poziva na boj proti vladajočemu nasprotniku socialni demokraciji po potrebi z orožjem. Dne 19. januarja bo zboroval v Inostemuh shod kmetov, na katerem bodo zahtevali samostojno Tirolsko.

Stavka v Šleziji.

Eltonj, 27. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: V gorenji Šleziji je nanovo obzvela stavka rudarjev. Danes je v štirih rovih manjkalo delavcev.

3milijonska armada boljševikov.

Trockij je napovedal, da bo sestavil precej rdečo armado treh milijonov mož, če ententa odkloni novo mirovno ponudbo boljševikov.

Boljševiki pred Rigo.

Riga, 27. decembra. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Boljševiki trajno ogrožajo Rigo. Semkaj je dospelo več angleških vojnih ladij, ker namerava Anglija energično nastopiti zoper boljševike in hoče podvreči sovjetu. Iz Rusije so dospeli vesti o nevarnih kmetijskih uporih.

Boljševiki ponujajo mir.

London, 27. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Kakor doznava Reuterjev urad, je boljševiška vlada o Božiču iznova poslala vladam zaveznikov mirovni predlog.

Francozi zaplenili turške ladje.

Zagreb, 28. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Srbski vojni tiskovni urad javlja: Admiral Amette, francoski komisar za Carigrad, je zaplenil vse nemške ladje v turških lukah.

Francozi v Budimpešti.

Francoški poveljnik v Budimpešti je naznanil vladi, da mora po Clemenceaujevem naročilu izvrševati cenzuro nad budimpeštanskimi listi. Koščice bodo zasedli Čehoslovaki.

Viljem II. umorjen?

Pariz, 28. decembra. »Agence Havas« poroča: Tukajšnji listi objavljajo še nepotrjeno poročilo, da je bil bivši cesar Viljem umorjen. Amsterdam, 28. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: O namišljenem umoru nemškega cesarja ni tukaj nič znanega.

Boj med socialisti v Berlinu.

Berlin, 28. decembra. (Lj. k. u.) Dun. k. urad poroča: Večerni listi javljajo avtentično poročilo vlade, da je skupina Spartakus sklenila, kar najhitreje strmoglaviti izvrševalne poverjenike in proglasiti novo vlado Liebknecht-Lebedour-Eichhorn.

Politične novice.

Parlamentarno kontrolo! Naša skupna vlada v Belgradu ter naše pokrajinske vlade so doslej brez vsake kontrole po javnosti. Tako na eni strani vlade ne morejo pojasniti svojega stališča — v časopisju se to ne more zgoditi z zadostno jasnostjo in natančnostjo — Iz tega nastaja

ja nezaupanje in zabavljanje. Na drugi strani pa vlada nima za seboj in nad seboj nikogar, ki bi se nanj mogla opreti. To je nezdravo in napravlja nevarno ozračje. Temeljna zahteva demokracije je vlada ljudstva. In ljudstvo do danes še ni imelo prilike, izvrševati svojo po demokracijskih načelih mu pripadajočo kontrolno oblast. Če hočemo ozdraviti nezdrave razmere, če hočemo stopiti na prste raznim izkoriščevalcem, ki še danes izvršujejo svojo temno »obrt«, proti katerim so vlade dostikrat brez moči, ker se ne morejo nasloniti na nikogar, je nujno, da se uvede kontrola po ljudstvu. Zato naj se nemudoma uvedejo parlamenti: pokrajinski odbori in državno veče naj se takoj ustanovijo in organizirajo! V tem smislu je bila včeraj od zborovalcev S. L. S. v Trebnjem — bilo je 300 mož — izrečena soglasna zahteva na naslov skupne vlade v Belgradu in naše narodne vlade v Ljubljani.

Zadružna Centrala. Kakor se sliši, vlada pri Zadružni Centrali nered in današnja »Jugoslavija« napoveduje konkurz. O pravem stanju Zadružne Centrale nismo natančno informirani, zato ne moremo kontrolirati trditve »Jugoslavije«, svari bi le pred nepotrebnim hujkanjem, ki bi eventualno nebrečo še povečalo. Potrebno pa je, da poudarimo, da je Zadružna Centrala brez vsakega stika z drugimi zadružnimi organizacijami. Zadružna Centrala je p'od nesrečne šušteršičeve politike, je nastala iz sovraštva do Kreka in je bila ves čas svojega postanka in delovanja v nasprotju z duhom zdravega zadružništva.

Naj dajo odgovor! V Ljubljani se mudi hofrat vitez Kaltenecker. Ta mož je bil ob revoluciji zbežal in se je sedaj vrnil. Na Kranjskem mu solnce zopet prijazneje sije. Ta mož je bil posebljen nemški šolski režim in nosi vso odgovornost za neštete krivice, ki so se godile naši mladini in našim profesorjem. Bil je eden najzagrizenjših sovražnikov našega naroda in je zlorabljal svojo uradno oblast, kadar in kakor so zahtevale koristi ljubljanske kazine. Prav bi bilo, da tega viteza pridržimo v Ljubljani in si natančneje ogledamo njegovo bivše delovanje.

V Trebnjem so na včerajšnjem zborovanju S. L. S. močje iz cele občine soglasno protestirali proti italijanski okupaciji jugoslovaškega ozemlja. Obenem je bila sprejeta resolucija po parlamentarni kontroli naših vlad.

Protestni shod v Kranju. Proti italijanskim nasilstvom se je zvršil v nedeljo v »Ljudskem domu« v Kranju dobro obiskan protestni shod, katerega je otvoril predsednik »Narodnega odbora« dr. Ciril Pirč. Izvrstno so govorili potem gđ. dr. Dolar, dr. Potočnik in dr. Klinar. G. dekan Koblar je predlagal proti italijanski pohlepnosti nastop vseh sil s skrajnimi sredstvi. Resolucija je bila z navdušenjem soglasno sprejeta.

Občina Črnače pri Ljubljani je poslala Narodni vladi v Ljubljani izjavo celokupnega občinskega odbora in vseh občanov, tudi žena in deklet, vcelim s 508 podpisov, v kateri enodušno pozdravljajo skupno državno vlado v Belgradu, pozivajo jo, da zastavi vse sile ko ist onih nesrečnih krajev naše slovenske in hrvatske domovine, ki so jih zasedli Italijani, da se pridružio naši Jugoslaviji vsi slovenski kraji do zadnjega. V izjavi tudi protestirajo proti okrutnemu postopanju Italijanov proti Jugoslovanom v zasedenih krajih. Občine po širni Sloveniji, vstanite tudi ve za združen ubogo Notranjske in Primorske z našo Jugoslavijo!

Javen protesten shod proti italijanski okupaciji se je vršil v nedeljo dne 29. decembra v stari šoli na Dobravi pri Ljubljani. Govorili so domači govorniki. Obisk je bil nepričakovano velik. Sprejela se je tozadevna resolucija.

Dnevne novice.

V katoliško Cerkev je pristopil Ludovik Roth, kateri je bil 27. decembra krščen v Stari Loki.

Novi člani društva »Kranjska hranilnica« so: 1. Bleiweis-Trsteniški Demeter vitez pl. dr., dež. zdravstveni nadzornik, 2. Erker Josip, kanonik, mestni župnik, 3. Jovan Janko, ravnatelj vojno-žitnega zavoda, 4. Kalan Andrej, prelat, kanonik, 5. Knez Ivan, predsednik trgovske in obrtne zbornice, 6. Kristan Anton, ravnatelj, 7. Lilleg Alojzij, trgovec, 8. Polak Karol sen., tovarnar, 9. Sattner Hugolin P., župniški upravitelj, 10. Souvan Leo, trgovec, 11. Šiška Josip, kanonik, 12. dr. Tavčar Ivan, odvetnik in župan, 13. dr. Triller Karol, odvetnik, podžupan, 14. Urbanek Feliks, trgovec.

Županstvo občine Trata v poljanski dolini je poslalo na Narodno vlado v Ljubljani in jugoslovaško vlado v Belgradu odločen protest proti temu, da so Italijani zasedli del ozemlja, ki po vsej pravici pripada Jugoslaviji.

Društvo »Kranje« priredi za svoje člano in po njih vpeljane goste jutri v torek zvečer ob 8. uri Silvestrov večer.

V Kranju je umrla ga. Marija Lengar, soproga ogibalnega čuvala. Pogreb bo v torek ob 3. uri popoldne na pokopališče v Smartnem.

Iz Velikoveca. Srečno in veselo novo leto želimo s severne meje vsem znancem in znankam fantje Slov. planinskega polka, III. stotnja strojnih pušk.

Slovenski ranjenci na Dunaju nam pišejo: V imenu slovenskih ranjencev, ki so še nekateri tukaj v bolnišnici, izročam najprej naša voščila za novo leto v novi Jugoslaviji ter se Vam iskreno zahvaljujem za Vašo dobrotno pošiljatev »Slovenca«. Upam, da se kmalu pozdravimo toliko, da se bomo mogli oveseliti v Jugoslavijo. — Jugoslovani.

Umrl je v Sarajevu dr. Jevto Dedier, docent na belgrajskem vseučilišču.

Glavna razprava proti upornim vojakom se je pričela v Zagrebu. V obtožnici je 10 predloženih, naj se jih kaznuje s smrtjo in sicer s streljanjem.

Misijski koledar. Na mnoga vprašanja naše prijatelje ponovno opozarjamo, da smo znižali ceno Misijskemu koledarju na 2 K, ker nam je glavna stvar, da se širi misijonska ideja. Za misijonski praznik Sv. treh Kraljev se še posebej priporočamo vsem pospeševalcem, da porabijo to priložnost na razne načine, da se misijonska misel pri nas kolikor mogoče razširi. Misijska zveza.

Šolske posle onega ozemlja šolskega okraja logaškega, ki ni zasedeno od Italijanov, začasno opravlja šolski odbor, ki ima isti delokrog kakor okrajni šolski svet. Šolski odbor posluje v Cerknici, predsednik je vodja tamošnje politične ekspoziture. Člani so: dekan, nadučitelj in župan v Cerknici. Predsednikov namestnik je nadučitelj, ki tudi opravlja pisarniške in nadzorniške posle.

Razpust najvišjega računskega dvora je gotova stvar. Razpustil ga bodo, ko končajo likvidacijo in računsko kontrolo, za kar bodo potrebovali dve leti.

Emisija novih delnic Ljubljanske kreditne banke. Opozarjamo vse interese, da 31. t. m. poteče rok za razpisano subskripcijo novih delnic Ljubljanske kreditne banke, vsled česar je treba do tega roka predložiti stare delnice v preklekovanje v svrhu izvršitve dobavne pravice. V kolikor nove delnice ne bodo subskribirane od starih delničarjev, se lahko oddajo novim reflektantom po kurzu 650 K. Tozadevna pojasnila in potrebne tiskovine so pri blagajnah banke na razpolago.

Vojaškim zdravnikom. Narodni brambni so se naznanila imena nekaterih aktivnih vojaških zdravnikov, ki ji niso do sedaj še na razpolago in iščejo baje civilnih mest. Vsi civilni pristojni uradi se pozivljajo, da razlože aktivnim vojaškim zdravnikom, naj se dajo na razpolago narodni vladi, ki jih nujno potrebuje.

Tovarna lokomotiv za jugoslovaške železnice. Te dni se mudi v Zagrebu odposlanec reške tovarne torpedov Whisthead, inženir Milošević v svrhu, da se pogaja glede ustrojitve velike tovarne za lokomotive na Reki.

Cene vina padajo na Nizjem Avstrijskem. Novo vino se toči na Dunaju že tu in tam četrtilitro po 1 K 30 vin. do 1 K 40 vin.

Iz Samara v Rusiji zadnji čas vračajoči se ujetniki se prošjo, da javijo svoja naslov zaradi nekega pozvedovanja proti nagradi za uspehe, na naslov g. Fran Jesih, Ljubljana, Stari trg št. 1.

Ljubljanske novice.

Ij Cerkevno. Zadnji dan leta, na praznik sv. Silvestra, bo v stolnici zvečer ob 6. uri navadna, konecletna resna pobožnost in sicer v slovenskem jeziku. Primereno pridigo bo letos imel ljubljanski škof. K tej pobožnosti vabimo vse verne Slovence, še posebno one iz inteligentnih krogov.

Ij Več verske izobrazbe! Med inteligenco, ki stoji v političnem boju s polnim prepričanjem na katoliški strani, je zelo mnogo takih, ki so o vsem drugem bolje poučeni in podkovani nego v verskih stvarih. Komaj da so si zapomnili glavne verske resnice; zgodovina, notranji in zunanji razvoj krščanstva, liturgija so jim domalega španske vasi. Nekaj pojma imajo le o vzgojem, nraevnem, socialnem pomenu krščanstva, ki se ga zato drže v javnem življenju. Prav mnogo je pa tudi takih, ki se iz enakega razloga notranje nagibajo k veri, vsled prepovršnega znanja verskega nauka, krščen, filozofije, cerkvene zgodovine itd. pa verjamejo svobodomiselnim publicam in stoji v veri nasprotnem taboru. Za vse te bi bilo nujno treba več verske izobrazbe. Trdno, jasno svetovno prepričanje brez temeljitega verskega znanja ni mogoče. Tudi resen svobodomislec mora dobro poznati nasprotno mnenje, verski nauk, da more ob njem meriti svoja načela. Zato bi bilo vsekakor ustrezno nujni potrebi, ako bi se poskrbelo za temeljita, govorniško dovršena verska predavanja, h katerim bi imel vsakdor neprisljen, svoboden dostop. Najlepa prilika za to so dopoldanske slovenske pridige v stolnici ob nedeljah in praznikih. Pri teh pridigah, ki so nadomestile prejšnjo nemško pridigo, je sedaj cerkev precej prevelika... To je žalostno in smatno za slovensko ljubljansko inteligenco, za katero je ta ura in mesto v prvi vrsti namenjeno. Morda bi se dala naša inteligenca zmagati iz svoje brezbriznosti, ako bi se za pridigarje določili močje globokega znanja in širokega obzorja, ki naj bi v svojih govorih merili bolj na versko izobrazbo, na objektivno odkrivanje resnice, nego zgolj na dušno pastirstvo. Sadržbi itak ob sebi rodili. Predmet pridig in govorniki naj bi se vedno naznanjali v časnih. Verska izobrazba je vsaj toliko potrebna in važna za vsakogar kakor politična, kateri mora prva biti podlaga.

Ij Umrla je v nedeljo 29. decembra gđ. Francka Tomšič. Pogreb bo jutri v torek popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti Bleiweisova cesta 5. Naj počiva v miru blaga rajnika!

Ij Umrla so v Ljubljani: Ivan Jeršan, varovalni uradnik, 49 let. — Bogomir Janež, posestnikov sin, 1 mesec. — Julijan Ravnik, uradnik kreditnega zavoda, 31 let. — Franc Zlobec, predelavec, 60 let. — Dr. Alojzij pl. Valenta - Marchthurn, vladni svetnik, 89 let. — Ana Balzsch, križarka, 29 let. — Marija Cidoj, uradnikova hči, 11 mesecev. — M. Gabriela Quarantotto, urulinka, 51 let. — Fr. Blatnik, posestnikov sin, 17 let. — Ožbalt Slepjar, ubecnik, 80 let. — Maks Košir, zasebnik uradnik, 23 let. — Albert Willitzer, trgovec, 61 let.

Ij Mestni dekliški hof. Poobk na liceju in licejski ljudski šoli se prične dne 3. januarja, razen telovadbe v polnem obsegu.

Draginjska doklada za učitelstvo Narodne vlade.

Narodna vlada (poverjenik za uk in bogočastie in poverjenik za finance) je izdala naslednjo naredbo o draginjskih dokladah za aktivne in vpokojene učiteljske osebe javnih ljudskih in meščanskih šol ter vdove in sirote po takih učiteljskih osebah za dobo od 1. januarja do 30. junija 1919.

§ 1. Za aktivne učitelje ljudskih in meščanskih šol z izpričevanjem zrelosti oziroma tudi učne usposobljenosti se določajo draginjske doklade iz državnih sredstev za leto 1919. po sledeči razporeditvi:

A. Za ljudskošolske učitelje: Do všteti-
tih 10 let: I. razred, rodbinski stan 1 oseba
972, II. razred, rodbinski stan 2 osebi 1440,
III. razred, rodbinski stan 3 do 4 osebe
1968, IV. razred, rodbinski stan 5 do 6
oseb 2496, V. razred, več kakor 6 oseb
3024 letnih kron.

Od 10 do vštetihih 16 let: I. razred, 1
oseba 1272, II. razred, 2 osebi 1752, III.
razred 3 do 4 osebe 2280, IV. razred 5 do
6 oseb 2808, V. razred več kakor 6 oseb
3336 letnih kron.

Od 16 do vštetihih 23 let: I. razred 1
oseba 1548, II. razred 2 osebi 2016, III. raz-
red 3 do 4 osebe 2544, IV. razred 5 do 6
oseb 3072, V. razred več kakor 6 oseb
3600 letnih kron.

Od 23 do vštetihih 40 let: I. razred 1
oseba 1752, II. razred 2 osebi 2472, III.
razred 3 do 4 osebe 3000, IV. razred 5 do
6 oseb 3528, V. razred več kakor 6 oseb
4056 letnih kron.

B. Za meščanske učitelje: Do vštetihih
10 let: I. razred 1 oseba 1272, II. razred 2
osebi 1752, III. razred 3 do 4 osebe 2280,
IV. razred 5 do 6 oseb 2808, V. razred več
kakor 6 oseb 3336 letnih kron.

Od 10 do vštetihih 17 let: I. razred 1
oseba 1548, II. razred 2 osebi 2016, III.
razred 3 do 4 osebe 2544, IV. razred 5 do
6 oseb 3072, V. razred več kakor 6 oseb
3600 letnih kron.

Od 17 do vštetihih 27 let: I. razred 1
oseba 1752, II. razred 2 osebi 2472, III.
razred 3 do 4 osebe 3000, IV. razred 5 do
6 oseb 3528, V. razred več kakor 6 oseb
4056 letnih kron.

Od 27 do vštetihih 40 let: I. razred 1
oseba 1776, II. razred 2 osebi 2916, III.
razred 3 do 4 osebe 3588, IV. razred 5 do
6 oseb 4260, V. razred več kakor 6 oseb
4932 letnih kron.

Opombe:

1. V rodbinski stan se všttevajo osebe
kakor pri odmerjanju draginjskih doklad
državnih uslužbenecv.

2. Za učitelje, ki so poročene z učitelji,
se odmerjajo draginjske doklade po
prvem razredu razporeditve; take učitelje
se ne upoštevajo pri rodbinskem
stanu učiteljevem.

§ 2. Učiteljskim substitutom, pomož-
nim učiteljem obojega spola in učiteljskim
osebam, ki so nastavljene za nagrado, gre
548 K draginjske doklade.

§ 3. Nekdanjim učiteljem ljudskih šol,
ki uživajo pokojnino, se dovoljuje 576 K,
ako imajo skupne službene dobe do 15 let;
720 K, ako imajo daljšo skupno službeno
dobo.

Nekdanjim učiteljem meščanskih šol,
ki uživajo pokojnino, gre 576 K, ako ima-
jo službene dobe do 10 let; 720 K, ako ima-
jo skupne službene dobe do 20 let; in 756
kron, ako so še dalje služili.

§ 4. Vdovam učiteljev ljudskih šol, ki
uživajo preskrbninske prejemke, se dovo-
ljuje 468 K, ako je imel umrli mož skupne
službene dobe do 15 let, in 576 K, ako je
imel daljšo skupno službeno dobo.

Vdovam učiteljev meščanskih šol, ki
uživajo preskrbninske prejemke, gre 468 K,
ako je imel umrli mož skupne službene do-
be do 10 let; 576 K, ako je imel vsega sku-
paj službene dobe do 20 let, in 684 K, ako
je še dalje služil.

§ 5. Vsaki siroti brez staršev, ki uživa
konkretualno pokojnino, nadalje vsaki si-
roti brez očeta, za katero gre učiteljevi
vdovi vzgojevalni prispevek, se dovoljuje
draginjsko doklado po pravilih, ki veljajo
za državne uradnike, ako se sirota brez
očeta ni že vpoštevala ob odmeri draginjs-
ke doklade, ki jo dobiva ovdovela učite-
ljica.

§ 6. Nekdanjim učiteljskim osebam,
vdovam in vsaki učiteljski siroti, ki uživajo
miloščino (miloštni preskrbninski užitek),
se dovoljuje draginjsko doklado po dolo-
čilih za državne uradnike.

§ 7. V skupno službeno dobo, po ka-
teri se odmerja draginjska doklada po
§§ 1., 3.—4. te naredbe, se šteje ves de-
jansko v javni šolski službi dovršeni služ-
beni čas.

Narodna vlada.

Iz 38. seje

Narodne vlade SHS v Ljubljani z dne 23. de-
cembra 1918.

Državni urad za zunanje zadeve na Du-
naju je svoj čas sporočil Narodni vladi, da je
Nemška Avstrija pripravljena dovoliti, da sme-
jo jugoslovanski uradniki, ki se selijo iz Nem-
ške Avstrije, pasirati mejo, ne da bi se jim
preiskovala prilaga, če se dovoli v obratnem
slučaju isto. Narodna vlada je temu pritrdila

Papirnaté škattje (kartone) večjo mno-
žino ima na prodaj
trgovina G. Cadež, Mestni trg.

Dve stare šilki, ena h govedi, druga
k prašičem, ki bi
razen tega opravljali tudi druga do-
mača in poljska dela se sprejmeti v
stalno službo na lepo posestvo na Ko-
rosko, blizu Celovca. — Ponudbe z na-
vedbo plače na Franc Pogačnik, Ljub-
ljana, Dunajska cesta 36. 5351

ot kuhar iščem službe; sem popol-
noma izurjen v tej stroki.
Več vseh gospodinskih in zmožen
vseh gospodarskih del. Grem najraje
v kako malo gospodinjstvo. Veče tudi
vrtarstva. Cenjene ponudbe na upra-
vo „Slovenca“ pod marljiv in vesten.

narodni je več lepih, dobrih konj, ena
molzna krava ter sedem malih
prašičkov dobre pasme. Poizve se na
Poljarski cesti 55, Ljubljana.

Lužnega kamna večja množina, je na-
prodaj v Ljubljani,
Rožna ulica 15.

ptičjo krmo priporoča trgovina s se-
meni Sever & Komp. Ljub-
ljana, Marij. n. trg št. 8.

Vino, sadjevec in kisa voda se po Ju-
goslaviji
že lahko razpošilja. Naroča se pri A.
Oset, p. Guštanj.

Išče se lokal v središču mesta Ljub-
ljane, primeren za pro-
dajo kandi in stasice en gros. Cenjene
ponudbe z navedbo najemnine in drugih
pogojev na JOS. RAJSTER, tovarna
kandi v Šoštanju, Štajersko.

Kuharica, starejša moč, katera je zmožna
voditi samostojno hotelsko
(gostilniško) kuhinjo v lepem trgu na
Spodnjem Štajerskem, se takoj sprejme.
Kje pove upravnistvo „Slovenca“ pod
št. 5274.

izvolil sem dne 15. decembra zvečer od
Ljubljanske kolodvorske re-
stavracije do gorenjskega vlaka ali pa
v vagonu večjo vsoto denarja, katero
sem imel v listnici. Bili so sami dvaj-
setaki. Pošten najditelj naj jih odda v
upravnistvu Slovenca.

Distilirano olje solnčnice in repice, fi-
nega okusa in barve po-
nudi liter po 10 K, dokler je kaj za-
loge. R. Hradec, Sisak, kraj Zagreba

Krompir se odda porabnikom od 100 kg
naprej. Kje, pove upravnistvo
pod št. 5336.

Delavce sprejme takoj strojna tovarna
Samsa & Co v Ljubljani, Me-
telkova ulica 4.

Gnoj za steljo se zamenja pri trvdki:
F. & A. Uner, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 4.

Šivilja se priporoča za popraviljanje
perila in drugo šivanje na domu
naročnika. Prevzame tudi delo za daljši
čas. Naslov: Magdalena Mikš, Selo 43,
p. Moste pri Ljubljani.

Stanovanje. Iščem stanovanje iz 3—5 sob
za takoj ali pozneje. Cena
postranska, posredovalca se nagradi.
Cenj. ponudbe na upravo pod „št. 139“.

Gospodična se sprejme k dvema, solo
obveznima deklicama. Zna-
nje: slov. nemško in šivanje. Stanov-
vanje in hrana v hiši. Povpraša se v
trgovini G. Cadež, Mestni trg.

Cevlje z lesenimi podplati (coklje) v
kostih imamo v zalogi. Cenike pošilja-
mo zastoj, kot vzorec pa 1 par po
poštnem povzoku. Na zahtevo povzor-
čujemo tudi več parov. Čevljarska za-
druga iz Mirna, sedaj Vrbovec, pošta
Mozirje, Štajersko.

Restavracija ali gostilna z mesarijo pri
kaki tovarni
ali v trgu se sprejme v najem. Ponud-
be na upravo „Slovenca“ pod št. 5073.

Počevinaste posode, bine, pocinjene,
primerne za med ali mast, po K 4-50
za komad razpošilja od 4 kom. naprej
po povzetju Franc Oblak, Sv. Gregor,
p. Ortnek, Dolenjsko.

Lokal za trgovino, prostoren, svetel,
če mogoče s stanovanjem v isti
hiši, se išče v Ljubljani na Mestnem
trgu ali Stritarjevi ulici, Marijinem
trgu, Prešernovi ulici, ozir. Dunajski
cesti. Ponudbe pod šifro „H. G. 12“ na
upravnistvo lista.

Klobuki, ovratniki, kravate, nogovice,
sukanec, telovadne
potrebščine ter različni čevlji se še
dobe pri J. Podlesnik nastl., Ljubljana,
Stari trg 10. 5210

Suho svinjsko meso, 2 vagona ponudim
za takoj. Interen-
sentje z izvoznim dovoljenjem naj se
obrnejo na trgovsko agenturo in ko-
misijsko poslovnico Ljudevit Pollak,
Vukovar.

Zelje v g'avan, 10 vagonov, po 40 vin-
tikogram, ponudim za
takoj. Kupci naj se z izvozno dovolil-
nico obrnejo na trgovsko agenturo in
komijsko poslovnico Ljudevit Pollak
Vukovar.

Iščem vinogradnika, ki ima vinarsko in
sadjarsko šolo.
Prednost oni z dobrimi spričevali. Drugo
po dogovoru. Andrija Golubič, posestnik
in trgovec z vinom na debelo, Zagreb,
Jurišićeva ulica 10 5200

Lokal za kovačijo na ugodnem prostoru
tik ceste se odda v
najem event. prodaja; poslopije je pripravno
za vsako in tudi več obrti — v obližu
hiša z gostilno. Naslov pove uprava „Slo-
venca“ pod št. 5263.

Več potovalnih uradnikov sprejme
Kranjska de-
želna podružnica n. a. deželne življen-
ske in rentne, kakor tudi neugodne in
jamskvene zavarovalnice v Ljubljani,
Marje Terezi o cesti št. 12 II. V po-
štev pridejo le politično in moralno
neoporečni gospodje. Plača po do-
govoru.

Plemenske živali: 1 brejo kravo, ki se
koncem tega leta, 1 brejo svinjo, ki
bode skotila okoli 20. januarja pr. l.,
več mladih prašičkov-odstavljenecv,
več ovac, ovnov in jaguget velike pas-
me, proda po dogovoru Jos. Lenarčič,
posestnik, Vrhnika. 5271

Poh što kupim za eno spaino sobo.
Prijazne ponudbe naj se iz-
roče upravnistvu Slovenca pod šifro
„Ponistvo“. 5282

Trgovski pomočnik oproščen vojaške
službe kot podčast-
nik v pisarni išče primerne službe.
Cenjene ponudbe sprejema upravn-
istvo Slovenca pod „trgov. pomočnik“.

Sladkor ali kavo dam za oves, lahak
voz (kočijo ali zaprav-
ljivec). Ponudbe upravi pod „sladkora“.

Uradnik starejša samostojna moč, bivši
odvetniški in notarski solici-
tator in tovarniški knjigovodja z več-
letnimi prvovrstnimi izpričevaji, išče
od 1. prosinca 1919 dalje primerne
službe. Cenjene ponudbe pod „račun-
ski narednik — invalid G. J.“ upravi.

Hlapec in kuharica pridna služabnika
sprejme takoj
dr. Cervinka, Polzeta.

Citroka v oskrbo od enega leta naprej
sprejem. Ponudbe na
upravo Slovenca pod „dobra oskrba“.

3 elegantne kočije se prodajo, in sicer:
landaver, angl. kočija
in brek. Naslov pove uprava Slovenca
pod št. 5312.

Meblovana soba elegantno opremljena v
sredini mesta, se odda
kakemu gospodu. Naslov pove uprave
lista pod št. 5310.

Seeli za dame in gospode so naprodaj
v Ljubljani, Staritrq 2, II. nadst.

Sanne elegantne, dvovprežne, se pro-
dajo. Kje, pove uprava Slovenca
pod št. 5311.

Stanovanje, obstoječe iz ene sobe in
kuhinje za 2 osebi iščem
za mesec januar ali februar. Ponudbe
pod „Stanovanje“ na upravo lista.

Prda se skoraj nova oprava iz cirb-
novega lesa za 2 spalni sobi.
Postelje z vso opremo razen perila.
Tudi nekaj druge oprave je naprodaj.
Pojasnila daje Franc Rus na Bledu.

Urva v vsaki množini (postavljena na
dom) dobavi strojna tovarna
Samsa & Co. v Ljubljani, Metelkova
ulica 4. 5335

Hrvatski kostum za moško osebo, sko-
raj nov, pristen, kra-
sno delo, je ceno na prodaj. Natanč-
neje se poizve pri trvdki I. Blas, trgo-
vina s čevlji, Ljubljana, Miklošičeva
cesta 16. 5360

beležni koledar. Da zadosti občni po-
trebi izda v nekoliko
dneh trvdka Sonar v Ljubljani zelo
pripraven beležni (tedenski) koledar
za pisarne, urade itd. Natančnejše v o-
glasu ki se priobči v prihodnjem listu.

Pravo Francova cikorio zamenjam za
žive ozlroma
jajca. Osvaid Dobeic, Ljubljana, Mar-
tinova cesta št. 15.

Kupi se hiša pripravna za trgovino na
prometnem kraju v Ljub-
ljani. Cenjene ponudbe pod „Trgovina
1000“ na upravnistvo Slovenca.

inteligenten trgovec in posestnik se v
svrhu ženitve želi
seznaniti z gospodično, staro 20 do 25
let, prikupljive vnianosti ter s primer-
nim premoženjem. Le resne ponudbe
s sliko, ki se vrne, se prosil poslati na
upravo „Slovenca“ pod šifro „Planinka“!
Tajnost zajamčena. 5371

Strojnik k elektro- in bencin- motorju,
dobra in poštena moč, se sprej-
me proti dogovorjeni plači, prostemu
stanovanju in hrani pri g. I. Oražem.
Selo p. Moste pri Ljubljani.

Slugo-inkasanta sprejme „Draščvo za-
sebnih uradnikov in
uradnic“na slov. ozemlju v Ljubljani.
Nastop takoj. Ponudbe naj se pošljejo
na naslov društva.

Mladenič vrnivši se od vojakov se želi
v svrhu ženitve seznaniti z
deklico staro 20 do 25 let, pridno ter
neomadeževane preteklosti. Premože-
nje postranska stvar. Le resne ponud-
be s sliko na upravo „Slovenca“ pod
šifro POMLAD. Tajnost zajamčena.

do ve kaj kje se nahaja Franc Kosmač
iz Kr. Gore 7. nazadnje pri
bateriji 4/1—7, vojna pošta 255 — v
Očakovu pri Odesi.

Knjigovodja se išče za tovarno upog-
njenega pohištva v bližini
Kamnika. Samostojen korespondent,
več razen slovenščine in nemščine
tudi italijanščine ima prednost. Po-
nudbe z navedbo dosedanjega službo-
vanja ter zahtev glede plače na uprav-
nistvo Slovenca pod „Knjigovodja“.

2 težki breji kravi sta naprodaj. Več
kanc, Dravije 26, p. št. Vid n. Ljubljano.

Kislo zelje v večji množini po primerni
ceni se takoj odda v to-
varni I. Oražem, Selo pošta Moste pri
Ljubljani.

z dostavkom, da naj se ta pravica raztega tudi na naše begunce v Nemški Avstriji, ki se vračajo domov. Dne 22. decembra je državni tajnik zunanjih zadev dr. Bauer brzojavil z Dunaja, da je pripravljen, ugoditi predlogu Narodne vlade, ako se ta pravica raztegne obojestransko, ne samo na uradništvo, ampak na vse osebe ki se vsled izpremenjenih političnih razmer vračajo iz sosednje države. Narodna vlada pritrdi predlogu z dostavkom, da smejo izselenci večje množine živiti, nego so se določile pogodbeno dne 7. novembra 1918 v Gradcu, vzeti s seboj samo z dovoljenjem oddelka za prehrano.

Gospodarski komisar deželne vlade Stajerske v Gradcu predlaga, da se upostavi med obema državama prost gospodarski promet na meji, od katerega naj je izvzet samo promet z efekti, devizami in tujim denarjem. Predlog se odkloni.

Deputacija uradništva je izročila predsedniku resolucije, obsegajoče 9 točk, ki se nanašajo na izboljšanje gmojnega stanja uradništva. Narodna vlada je izročila resolucije v pretes komisiji za enotno ureditev uradniških vprašanj, ki je sestavljena iz zastopnikov vseh poverjeništev in posluje pri predsedstvu Narodne vlade.

Vzame se na znanje poročilo zdravstvenega oddelka o dosedanjem izvrševanju naredb glede preprečenja nevarnosti, da se potom oseb, ki so bile v vojaški službi bivše Avstrije, širijo nalezljive bolezni med ljudstvom (Uradni list št. 7, Naredba 77) in o korakih, ki se bodo v tej smeri še storili.

Predsednik Kranjske deželne banke Karol Pollak naznanja, da odlaža svoje mesto. Odstop se vzame na znanje in se izreče odstopajočemu predsedniku zahvala za njegovo poslovanje.

Sestava direktorija Kranjske deželne banke se odloži do prihodnje seje.

Državni urad za zunanje zadeve na Dunaju pošilja besedilo dogovora, ki naj se ratificira v smislu pogajanih zastopnikov Nemške Avstrije z Narodno vlado v Ljubljani z dne 12. decembra 1918. Ker se besedilo ne sklada povsem s svojetasnim dogovorom in je treba novi načrt pogodbe preštudirati in deloma tudi odstopiti v odločitve skupni vladi v Belgradu, se ratifikacija odkloni, pač pa izjavi pripravljenost, da se o poslanem načrtu vrše pogajanja. V ta namen predlaga Narodna vlada, da se poprejšnji dogovor z dne 7. novembra 1918 podaljša do 15. januarja 1919.

V posvetovalno dvorano pride polkovnik Milan Pribičević, ki mu je poverjena organizacija vojaštva v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. V krasnem, obširnem govoru je razpravljal ne samo o svoji vojaški misli, ampak tudi o drugih vprašanjih, glede katerih si morajo biti državljani SHS na jasnem, da bo vladalo pravo razmerje med posameznimi plemeni in da bo imela nova armada res korenino v ljudstvu. Govoru polkovnika Pribičevića so sledili poverjeniki z odobravanjem in obljubili sodelovanje v njegovem smislu.

Narodna vlada je razpravljala obširno o dogodkih v št. Jerneju na Dolenjskem dne 22. decembra ob priliki nameravanega shoda poverjenika dr. L. Pogačnika. Ugotovila se je soglasno potreba, da smo Slovenci sedaj, ko nam preti največja nevarnost na zapadu, edini. Stori se bo vse, da se slični obžalovanja vreni pojavi ne ponavljajo.

Izvrše se nekatera imenovanja v oddelku za notranje zadeve, ki so se že objavila.

Policijskemu nadkomisarju Alojzu Kerševanu se podeli naslov policijskega svetnika.

Sklene se, da se mora vsaka prodaja javnega blaga v večji množini predlagati v seji Narodne vlade, kjer se bo določilo, ali se blago proda in na kateri način. Kjer je le mogoče, naj se prodaja izvrši potom licitacije.

Inženir Vladislav Fasan, gozdarski svetnik v Zadru - Vošnjak, se prevzame v službo pri agrarni operaciji Narodne vlade SHS v Ljubljani.

V poštno in železniško ravnateljstvo v Ljubljani se imenujejo sledeči uradniki:

Poštni svetnik dr. Ivan Debeljak kot poštni ravnatelj, višji poštni komisar Gregorič Alojzij kot poštni svetnik; poštni komisar dr. Lamut Ivan; poštni koncipisti dr. Pavlič Fr., dr. Lebar Josko, dr. Janžekovič Franc, Vesenjaj Anton kot poštne komisarij; poštne koncipista dr. Rapotec Franc in Matjašič Miroslav; inž. Laurentič Ernest kot stavbni svetnik, inž. Osana Marij kot višji stavbni komisar, Glaser Pavel kot računski svetnik, Korun Janez kot rač. oficijal, inž. Mally Vladimir kot stavbni komisar.

Načelniki posameznih oddelkov v železniškem ravnateljstvu dobijo kot funkcijsko doklado 2/3 difference med sedanjim plačilnim razredom in VII. plačilnim razredom, ker opravljajo delo, ki so ga vršili doslej uradniki VII. činovnega razreda.

Mnoge stranke vlagajo še vedno nekolikovane vloge. Občinstvo se opozori na dolžnost, kolkovati vloge prav tako kakor pod avstrijsko vlado.

Narodno veče v Zagrebu je sporočilo, da so vsled imenovanja skupne vlade v Belgradu njegove funkcije prenehale in da pridejo člani Narodnega veča v državno veče, ki se sestane čez mesec dni. S tem so upostavljene rodne razmere in vse pokrajinske vlade, ki so imele namen, skrbeti za upravo v prehodni dobi, so stavile svoje mandate regentu na razpolago. Tudi Narodna vlada SHS v Ljubljani je koncem seje sklenila, da poda demisijsko, in je v tem smislu odposlala brzojavko ministrskemu predsedniku Protiču.

— Naj se zgleda! Ako se nahaja Valentin Hadalin, doma iz Zakriža pri Cerknem št. 14, v okolici ljubljanske ali kjerkoli na Kranjskem, naj se blagovoli oglašiti na Sovodnjah št. 14, p. Gorenjavas.

— Kdo ve kaj o Edmundu Herczeg, ki je služil v častniški kuhinji 2. bataljona 17. pešpolka kot kuhar. O Herczegu od oktobra 1918 ni sledu. Kdor bi o imenovanem kaj vedel, naj to naznani na željo staršev mestnemu vojaškemu uradu v Ljubljani, Mestni dom.

— Kdor ve, da je res Mandelj Jožef, prijatelj k »Scheinwerferkomp. 7«, vojna pošta 127, dne 27. oktobra 1918 padel pri umiku bivše avstrijske armade, naj sporoči očetu: Fr. Mandelj, Kal, pošta št. Vid pri Zatičini.

— Postrezite! Kdor izmed bivših ruskih jetnikov kaj ve o praporščaku 97. pešpolka Jenriku Mahatsek, ki je bil ujet dne 20. novembra 1914 v zahodni Galiciji, bil pozneje v Ljevu in nato v Tomsku, taborišče 28, bolnišnica št. 9, naj sporoči Elzi pl. Oberaigner, Sv. Petra cesta št. 19, II. nadstropje.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Goričane. Velezanimiv Vaš dopis smo oddali uredništvu »Naše Moče«.

Stanovanje s hrano, eventualno tudi mehlovano mesečno sobo še gospodična. Naslov se prosi na upravo »Slovenca« pod št. 5361.

Konje za klanje kupuje Ivan Marinšek mesar na Glincah pri Ljubljani.

Pozor! Prodajam dve veliki kadi ki stega zelja. Cena po dogovoru. Zamenjam pšenico za pe.rolej; 2 kg pšenice za 1 kg petroleja. Kdo, pove uprava lista pod št. 5379.

Zenitna ponudba. Želim se v svrhu dekletom ali vdovo, ki bi imela mlin z malim posestvom. Več povem pisмено. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šifro Milin 5380.

10 mlatilnic za ročni in viteljni pogon se prodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5369.

Kot lovec ali oskrbnik iščem službe na ali graščini kje v bližini Litije ali Ljubljane ali sploh kje na Dolenjskem. — Naslov pove uprava »Slovenca«. 5386

Motorno kolo, dobro ohranjeno, brezhibno delujoče, se prodaj. J. Rozman, Ljubljana, Florijanska ul. 24.

Dva dijaka v starosti 14 in 16 let iščeta stanovanje s popolno prehrano. Katera boljša rodbina bi ju vzela? Plačilo deloma tudi v živilih. Ponudbe pod šifro: »Strogo nadzorstvo« v upravo »Slovenca«.

2 kobili, stari 5 let (ena je breja), se prodaj. Istotam se prodaj več vozov, seno, vprega, oves. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5390.

Pisalni stroj in železna blagajna kakor tudi za pisarno pripravna omara se takoj kupi. Ponudbe pod št. 5395 na upravo »Slovenca«.

Manjšo hišo kupim v Ljubljani ali v predmestju. Ponudbe pod: »Pomlad 1919« na upravo »Slovenca«.

Varna naložitev denarja!

DRUŽABNIKI brez sodelovanja, za po večanje trgovske komanditne družbe z odpovedljivo vlogo od K 5000 naprej se iščejo. Zajemčeno 6 do 10% obrestovanje. Ponudbe je vpslati pod šifro »SLOVENSKO PODJETJE I.« 5058 na upravo Slovenca. 5358

V globoki žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancom da je naša iskrenoljubljena mama, stara mama, sestra in teta, gospa

Uršula Kos

danes ob 6. uri zjutraj previdena s sv. zakramenti, po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v ponedeljek 30. t. m. ob 8. uri zjutraj na župno pokopališče.

Rajno predobro mamu priporočamo v pobožno molitev.

Borovnica, dne 28. decembra 1918.

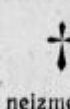
Žalujoči ostali.

Zahvala.

Vsem in za vse izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo!

Vdova Ana Bajt in otroci.

5341

Potrli neizmerne nesreče, ki nas je zadela, naznanjamo, da naše ljube

Vide Podkrajšekove

ni več. Vgrabila nam jo je španška bolezen, prevedeno s svetimi zakramenti.

Pogreb je bil 27. decembra ob 3. uri popoldne z Resljeve ceste št. 24 k sv. Križu.

Ana Podkrajšek mati

Olga Bizjak sestra

Vili Bizjak svak

Naznanjamo žalostno vest, da je naša ljubljena hči, oziroma sestra

S. Alojzija Zerjav

uršulinka-učiteljica v Skofji Loki

pe daljši, hudi bolezni, prevideta s sv. zakramenti, popolnoma vdana v voljo božjo, v torek, 24. decembra ob pol 10. uri popoldne, v 25. letu starosti in v 3. letu redovnih obljub, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb je bil včeraj, dne 26. decembra ob 4. uri popoldne v Skofji Loki.

Obenem se ten potom pri srčno zahvaljujemo njenim čč. sosestram za požrtvorno ljubezen v bolezni, preč. gg. duhovnikom za tolažila in vodstvo pogreba ter vsem, ki so preblogo pokojnico spremlili na zadnji poti.

Nepozabno sestro priporočamo vsem v pobožno molitev in blag spomin.

Jesenice-Skofja Loka-St. Vid, 27. XII. 1918.

Marija Zerjav, mati. Minka, učiteljica, Katarina, sestra, Jakob, Jožef, dr. Gregor Zerjav, prefekt v zavodu sv. Stanislava, bratje.

Fr. Kobler, sodni svetnik v p. in odvetnik naznanja v svojem in svoje rodbine imenu, da je po zdaj zanesljivih vesteh padel ljubljani, nepozabni sin in brat, gospod

Vladimir Kobler

podporočnik srbske legije

dne 19. septembra 1916 v boju za svobodo, star 22 let.

Pokopali so ga tovariši Slovenci v Medjidiu v Dobruži.

Vsi, ki ste ga radi imeli in z nami upali, da se vrne iz daljne Rusije, ohanite mu časten sponin!

Ljubljana, v decembru 1918.

Naznanjamo žalostno vest, da je naš večletni zaslužni pivovaritelj, gospod

Alojzij Biener

dne 27. grudnia 1918 po kratki mučni bolezni preminul. Bil je vzoren sotrudnik, kateremu ohranimo časten spomin.

Pogreb se je vršil v nedeljo dne 29. t. m. ob 3. uri pop. iz mrtvašnice pri sv. Kristofu na pokopališče k sv. Križu.

Ljubljana, 28. grudnia 1918.

Delniška družba pivovarne UNION.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Kdor si hoče nabaviti dobro in trpežno

mlatilnice

za ročni in vrtilni pogon, dalje st. skalnico za sadje in grozdje, mlino za grozdje, decimale tehtnice, kotle za zganje kuhati, klinje za slamoceznice ročne mlino za moko mleti, itd. naj si ogleda mojo zalogo, dokler so imenovani stroji v zalogi na razpolago. — Drugi poljedelski stroji se pa lahko naročajo pri franc. Hitti v Ljubljani, Martincova cesta št. 2. Največja zaloga poljedelskih strojev v Jugoslaviji.

Zahvala.

Tem potom izrekamo najsrčnejšo zahvalo za krasne poklonjene ji vence in šopke. Zahvaljujemo se gg. pevcem za srce pretresujoče žalostinke, dalje sestram Sokolicam ter bratom Sokolom I. posebno onim, ki so jo nesli do groba.

Konečno bodi še izrečena iskrena zahvala vsem, ki so jo k ljub. slabi poti v tako častnem številu spremlili do preranega groba.

V Ljubljani dne 28. decembra 1918.

Žalujoča rodbina.